

DARBININKAS

Vol. LXXXIV, Nr. 17
Balandis - April 23, 1999 Penktadienis-Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE
ir apie
LIETUVĄ

- Lietuva balandžio 17 d. pareiškė, kad ji negali uždaryti atominės Ignalinos elektrinės be tarptautinės finansinės paramos, tačiau reiškė viltį, kad derybos tuo klausimu su ES bus vaisingos. Lietuvos finansų ministras Algirdas Šemeta metiniame Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko (EBRD) susitikime sakė tikįs, kad kompromisas su Europos Komisija dėl elektrinės atėities gali būti pasiektas. Atominė elektrinė yra viena iš pagrindinių kliūčių Lietuvai siekiant prisijungti prie jau pradėjusių derybų dėl narystės Europos Sąjungos (ES) šalių grupės. ES nori, kad Lietuva nustatytų konkrečią elektrinės uždarymo datą. Šemeta bankininkų ir potencialių investuotojų auditorijai sakė, kad sprendimas dėl elektrinės uždarymo turi būti paremtas techniniais, o ne politiniais motyvais. Lietuvos paskaičiavimais, Ignalinos AE uždarymas kainuotų nuo 400 mln. iki 1 mlrd. USD.

- Lietuva svarsto galimybę per keletą metų prisijungti prie bendros Europos Sąjungos valiutos euro. Apie tai balandžio 17 d. Londono Ekonomikos konferencijoje, surengtoje prieš metinį EBRD susitikimą, pareiškė Lietuvos finansų ministras Algirdas Šemeta. Lietuva, kurios valiuta litas šiuo metu yra susieta su JAV doleriu pagal valiutų valdybos modelį, šią savaitę jau teigė, kad pradės teisinis lito susiejimo su doleriu ir euro krepšeliu procedūras. Šemeta teigė, kad jau labai rimtai svarstomas dar tolimesnis planas, pagal kurį euras taptų nacionaline Lietuvos valiuta. Jis nepateikė konkrečių galimo perėjimo prie euro terminų ir nedetalizavo, kaip tai susiję su Lietuvos stojimu į ES. Ekspertų manymu, antrosios bangos kandidatė Lietuva taps ES nare ne anksčiau kaip 2006 m., ir tuomet galės jungtis prie euro. Tačiau Šemeta sakė, kad mažoms ir atviroms ekonomikoms iš esmės nėra didelio skirtumo: turėti savo banknotus ar pasirinkti eurą kaip nacionalinę valiutą. Parlamento delegacija daugiausia dėmesio ketina skirti kultūros bei švietimo reikalams.

- Lenkijos parlamentinės ryšių su Lietuva grupės delegacijai vadovauja Tadeusz Wrona. Pirmąją viešnagės dieną Seime svečiai susitiko su Žibarto Jackūno vadovaujamos Lietuvos parlamentinės ryšių grupės su Lenkija nariais.

- Europos komiteto prie Lietuvos Vyriausybės generalinis direktorius Petras Auštrevičius balandžio 16 d. išvyko Berlyną dalyvauti Europos forume "Baltijos šalys kelyje į Europos Sąjungą". Forumą organizavo Konrado Adenauerio fondas. P. Auštrevičius skaitė pranešimą "Darbotvarkė 2000 - dabartinė padėtis ir perspektyvos po Europos viršūnių susitikimo Berlyne".

Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis ir Lietuvos ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius pasirodę rimtam darbui Raimundo Šukos nuotr.

LIETUVOS PREMJEERAS JAUČIASI VISIŠKAI TEISUS DĖL SANTYKIŲ SU PREZIDENTŪRA

Ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius paragino valstybės institucijas neremti streikų ir riaušių kurstytojų ir teigė, kad Vyriausybės pareigūnai neatsiskaitinės nusikaltimų dangstymu įtariamiesiems asmenims. Premjeras balandžio 15 d. Seimo plenariniame posėdyje per Vyriausybės valandą atsakė į parlamentarų klausimus dėl nauja Prezidentūros ir Vyriausybės įtampos ratą sukelusio incidento. Balandžio 12 d. munitinės departamento vadovas Stasys Stažys be įspėjimo neatvyko į Prezidentūroje rengtą pasitarimą su krovinių vežėjų atstovais. Pasak G. Vagnoriaus, "asmeniškai munitinės departamento vadovas, kaip ir bet koks Lietuvos pareigūnas, visada yra pasirengęs atvykti ir suteikti bet kokią informaciją tiek prezidentui, tiek Seimo pirmininkui, tiek kitiems valstybės pareigūnams". Tačiau, premjero teigimu, "kai yra rengiami politiniai susitikimai, ir į juos kviečiami pareigūnai nėra politikai, tokiais atvejais jie turi suderinti su ministro pirmininko aparatu". "Lietuvos pareigūnai niekada negalės dalyvauti renginiuose, kuriuose kviečiami asmenys, suinteresuoti ne valstybine tvarka, niekada nedalyvaus nė vienas Vyriausybės pareigūnas, kai kviečiami asmenys, įtariami kontrabandos dangstymu", sakė G. Vagnorius. Anksčiau Vyriausybė pareiškė, kad minėtame pasitarime pas prezidentą dalyvavo asmuo, atleistas iš tarnybos munitinėje už kontrabandos dangstymą. Vyriausybė neįvardijo šio asmens. "Aš neįsivaizduoju, kad Vyriausybės rūmuose munitinės departamento vadovas būtų pakviestas atskaitinėti prieš tuos, kurie gali būti įtariami kontrabanda", sakė G. Vagnorius. Pasak premjero, Vyriausybė neinicijuoja konfliktų nei su Seimo valdyba, nei su prezidentu, nei kitais pareigūnais ir yra suinteresuota "dalykiškais ir nuoširdžiais santykiais su visomis valdžios institucijomis". "Mes dirbame kaip konvejeris nuo ryto iki vakaro. Mes prašome tik viena, kad mes nebūtume puldinėjami, nebūtume kaltinami ir mums nebūtų trukdoma dirbti", sakė G. Vagnorius. "Aš nežinau,

kas įvyko, tačiau po balsavimo dėl valstybės kontrolieriaus - gal todėl, kad tame balsavime dalyvavo ministrai Seimo nariai - situacija iš esmės pasikeitė", sakė premjeras. "Mes patyrėme kaltinimus korupcija, nepateikiant jokių faktų, mes patyrėme puldinėjimus, įvairias ambicijas, arogantiškus reikalavimus kam nors prisistatyti, kam nors pasiaiškinti", sakė G. Vagnorius. Jis teigė nežinąs, "ar kaimyninėje valstybėje, kuri nepasižymi ypatinga demokratija, kas nors reikalauja atšaukti pareikštą nuomonę". Pasak premjero, jis "nesiima kaltinti šalies prezidento". "Bet tai, kas darosi Prezidentūroje, aplink ją, galima nesunkiai matyti interesą skaldyti, organizuoti konfliktus ir tokiu būdu menkinti Vyriausybę", sakė G. Vagnorius. "Mūsų reitingas nukrito ne dėl Rusijos krizės, o dėl nepagrįstų kaltinimų, pul-

dinėjimų ar tiesiog valdžios menkinimų", teigė premjeras. Jo žodžiais, "prezidentas visada gali ir galės kritikuoti Vyriausybę, tačiau kažin ar aukščiausia šalies institucija gali atlikti opozicijos funkcijas". "Mane ne tik nustebino, bet ir išgąsdino pastarieji įvykiai, kada Prezidentūroje po susitikimo su transporto organizacijomis pasigirdo kurstymai organizuoti streikus ir riaušes", sakė G. Vagnorius. "Vyriausybei nesutarimų nereikia. Vyriausybė nori konstruktyviai dirbti ir prašo viena - ten, kur galima, netrukdyti jai dirbti, jai ir taip pakankamai sunku", sakė G. Vagnorius. Dėl įsigaliojusios naujos krovinių patikrinimo munitinės tvarkos vežėjai pagrįsino gegužės pradžioje surengti visuotinę protesto akciją, tačiau ketvirtadienio pavakarę Vyriausybė pareiškė pasiryžusi atsižvelgti į vežėjų reikalavimus. Omnitel Laikas

DEMASKUOTA MILIJONINĖ ŽALĄ VALSTYBEI PADARIUSI GRUPOUTĖ

Teisėsaugos pareigūnai atskleidė nusikalstamą gruputę, kuri apgaulės būdu steigė uždarysias akcines bendroves, pardavinėjo finansinius dokumentus, valstybei padarydama 10 milijonų litų nuostolį. Vilniaus mieste gyvenančių asmenų gruputė apgaulės būdu per statytinius asmenis nuo 1996 įsteigė 24 uždarysias akcines bendroves, individualias įmones, pranešė Mokesčių policijos departamentas. Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenimis, šios bendrovės ir įmonės jokios veiklos nevykdė, finansinės atskaitomybės dokumentų neteikė ir valstybės biudžetui bei fondams priklausantių mokesčių nemokėjo. Fiktyviai įsteigtos įmonės pardavinėjo suklaidotus griežtos apskaitos dokumentus, kurie buvo skirti užmaskuoti finansinėms operacijoms, siekiant išvengti mokesčių ir grobstyti biudžeto lėšas. Balandžio 15 d. Mokesčių

policijos pareigūnai, pasitelkę greitojo reagavimo rinktinę "Aras" atliko daugiau kaip 100 kratų Vilniuje, Kaune, Šiauliuose, Visagine, Vienvyje ir kituose miestuose. Per kratas rasti ir paimti buhalteriniai bei kiti dokumentai, įrodantys nusikalstamos veikos faktą. Sulaukta apie 10 asmenų. Jų tapatybės ir tikslus skaičius neskelbiamas. Negalutiniais duomenimis, nusikalstamoje veikloje dalyvavo apie 80 Lietuvos ūkio subjektų. Manoma, kad tiriant įvyki, jų skaičius gali padidėti. Revizijų departamente prie Finansų ministerijos pradėtos daryti dokumentinės revizijos, kurios nustatys tikslesnę valstybei padarytą žalą. Dėl svetimo turto užvaldymo arba teisės į turą įgijimo apgaulės bei apgaulingo apskaitos tvarkymo Mokesčių policijos departamente iškelta baudžiamoji byla. Omnitel Laikas

G.VAGNORIAUS MANYMU, RUSIJOS KRIZĖS PADARINIAI - JAU ISTORIJA

Ministras Pirmininkas Gediminas Vagnorius džiaugiasi, kad sunkiausi laikai dėl Rusijos krizės padarinių jau praėjo, ir Lietuvos ekonomika atsigauja. Balandžio 15 d., pateikdamas parlamentarams informaciją apie Rusijos krizės padarinius Lietuvos ekonomikai, premjeras pripažino, kad buvo patirta nuostolių. Tačiau jo teigimu, antikrizinės priemonės leido išvengti žymiai sunkesnių padarinių. Dėl finansinio nuosmukio Rusijoje šią žiemą prekių apyvarta buvo sumažėjusi 4 kartus. Lietuvos eksportas į Rusiją sudarė tik 7,2 proc. visos eksporto apimtys, o prieš krizę šis rodiklis buvo 22 proc. Eksportuotojai patyrė apie 150 mln. Lt nuostolių. Žemės ūkio perdurbimo įmonių nuostoliai pasiekė 40

mln. Lt. Nacionalinis biudžetas neteko apie 800 mln. Lt. Tačiau, G. Vagnoriaus teigimu, nuostoliai būtų buvę nepalyginamai didesni, jei Seimas ir Vyriausybė nebūtų iš anksto pasiruošę Rusijos krizei ir ėmęsi priemonių padariniams įveikti. "Rusijoje krizė tęsiasi, bet Lietuvoje jau matome aiškų šalies ūkio pagyvėjimą", - sakė Ministras Pirmininkas. Remdamasis statistika, G. Vagnorius teigė, jog parduotos produkcijos apimtys kovo mėnesį išaugo 26,4 proc., o atsilikimas nuo praėjusių metų kovo tesudarė 7,5 proc. Kovo mėnesį taip pat padidėjo eksportas ne tik į NVS, bet ir ES valstybes, o importas iš ES sumažėjo 16 proc. ELTA

ĮKURTAS BENDRAS LIETUVIŲ IR LENKŲ KARIŲ BATALIONAS

Balandžio 14 d. Vilniuje inauguruotas bendras Lietuvos ir Lenkijos taikos palaikymo batalionas LITPOLBAT. Inauguracijos iškilnėse dalyvavo Prezidentas Valdas Adamkus ir Lietuvoje su oficialiu vizitu viešintis Lenkijos Prezidentas Aleksander Kwasniewski. "Tikiuosi, kad LITPOLBAT kariai, kaip ir Žalgirio mūšio dalyviai, turės galimybę vieningai ginti tuos principus, kuriais ir mes grin-džiame šiandieninę Lietuvos ir Lenkijos politiką", - kalbėjo

Lietuvos vadovas. A.Kwasniewski taip pat pasakė sveikinimo kalbą. Po to abiejų valstybių Prezidentai bataliono atstovams įteikė šio dalinio vėliavas. Tarvalstybinė sutartis "Dėl karinio dalinio sudarymo tarptautiniam saugumui ir taikai atkurti bei palaikyti" buvo pasirašyta 1997 metų birželio mėnesį Trakuose. Bendras bataliono štabas veiks Lenkijoje, Ožičo vietoje. Iš viso batalione yra 784 kariai. ELTA

ATIDARYTA "ŽALGIRIO MŪŠIO" PARODA

Balandžio 14 d. Taikomosios dailės muziejuje - Vilniaus žemutinės pilies senajame arsenale - atidaryta bendra Nacionalinio muziejaus Varšuvoje ir Lietuvos dailės muziejaus paroda "Žalgirio mūšis". Svarbiausias jos akcentas - iš Lenkijos sostinės atvežtas batalinės tapybos paveikslas - Jano Mateikos (Jan Matejko, 1838-1893) "Žalgirio mūšis". Parodą atidarė Lietuvoje su oficialiu vizitu viešintis Lenkijos Prezidentas Aleksander Kwasniewski ir Lietuvos vadovas Valdas Adamkus. Į ceremoniją kartu su savo žmonomis Jolanta Kwasniewska ir Alma Adamkiene atvykę Prezidentai buvo pasitikti trimitininkų ir garbės sargybos karių. Garbiems svečiams einant paveiks-

lo link Kauno valstybinis choras, vadovaujamas profesorius Petro Bingelio, atliko penkioliktojo amžiaus lenkų herojinę giesmę "Dievo Motina" (Bogorodzica - Polska) ir Juozo Naujalo dainą "Kur lygūs laukai" (Maironio žodžiai). Ceremoniją sveikinimo žodžiais pradėjo Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys ir Nacionalinio muziejaus Varšuvoje direktorius Ferdynand B. Ruszczyc. Prezidentai A.Kwasniewski ir V.Adamkus taip pat pasakė sveikinimo kalbas. "Ši paroda yra vienas puikiausių mūsų gero bendradarbiavimo su Lenkija pavyzdžių užbaigiant šį tūkstantmetį", - teigė Lietuvos vadovas. ELTA

EUROPOS KOMISIJA SKUBINA IAE PIRMOJO BLOKO UŽDARYMĄ, DĖL ANTROJO SIŪLO DERĖTIS

Europos Sąjunga neatsisako reikalavimų, kad per kelerius artimiausius metus būtų uždarytas Ignalinos atominės elektrinės (IAE) pirmasis blokas, tačiau antrojo reaktoriaus veiklos nutraukimas - tai rimtų derybų objektas, teigia Europos Komisijos (EK) derybininkų vadovas.

EK Užsienio ryšių direktorato Lenkijos ir Baltijos šalių skyriaus vadovas Jean Trestoure balandžio 15 d. spaudos konferencijoje Vilniuje komentavo trečiadienį prasidėjusias derybas su Lietuvos Vyriausybės atstovais.

EK pareigūnas apibūdino prasidėjusias derybas su Vyriausybės atstovais kaip "labai vaisingas".

J. Trestoure vadovauja Lietuvos Vyriausybės ir EK jungtinės darbo grupės EK derybininkams. Lietuvai atstovauja ūkio viceministras Viktoras Valentukevičius.

"Antrasis reaktorius turi būti uždarytas, kai Branduolinio saugumo sutartį (BSS) pasirašiusios šalys išanalizuos jo situaciją. Įvardyti laiką dar per anksti", sakė J. Trestoure. (nukelta į 7 psl.)

- - - Aliaskoje pasižvalgus - - -

ALGIS KAUPAS

Šis straipsnis apie keliones po Aliaską redakcija pasiekė praėjusį vidurdiemį. Jį specialiai taupėme iki pavasario, kada skaitytojai pradės planuoti savo atostogas. Galbūt šis įdomus aprašymas ne vienam įkvėps norą pamatyti šią atokią valstiją. (red.)

Aliaska yra didelė. Labai didelė. Didesnė už dvi Texas valstijas, o Europoje reikėtų imti Pirėnų pusiasalį, pridėti Prancūziją, Vokietiją ir tris Pabaltijo valstybes... Aliaska turi tris skirtingas klimato zonas: pajūrio, vidurinę ir sibirinę šiaurę. Pietiniam pakrašty yra daug salų, kurias galima pasiekti tik laivu ar lėktuvu. Čia yra ir šalia ledynų izoliuota Aliaskos sostinė Juneau. Tėn klimatas šlapias, medžiai dideli ir man yra lengva įsivaizduoti, kodėl plaukti laivu pro salas ir ledynus gražu ir užtat populiaru. Vis dėlto mūsų, su žmona Liuda, kelionei pasirinkau Anchorage miestą, o salas atidėjau kitam kartui.

Kiek skaičiau, Anchorage yra netoli kalnų, ledynų ir čia galima patirti, kas yra būdinga kitoms Aliaskos dalims. Su žmona užsirašėm vienos savaitės kursui Aliaskos universitete. Gyvensim kaip studentai ant kalno ir į aplinką mus vežios mažais autobu-
sais. Teks daug vaikščioti, bet tai man patinka.

Pirmoji diena

Atstumas nuo Los Angeles iki Anchorage yra beveik toks pats, kaip iki New Yorko. Su persėdimu Seattle, skrydis užtrunka pusseptynioms valandoms. Tiesioginis skrydis, kurį mes gavom Los Angeles aerouoste, tik penkios valandos.

Anchorage yra didžiausias Aliaskos miestas, išsiskėręs be didesnės tvarkos, panašiai kaip Los Angeles. Gyventojų apie 250,000, beveik pusė visos Aliaskos. Miestas išaugo nuo 1957 m., kai netolies, Kenai pusiasaly, buvo rasta alyvos. Prieš tai gyventojų buvo tik 10,000.

Atsiradom Anchorage pusantros valandos anksčiau negu buvo numatyta ir pirmieji atvykom į kalno papėdę esantį Jėzuitų šv. Ignaco bendrabutį. Vieta prie pat Chugach parko, kvepia dobilais. Turėjom laisvalaikį iki 5 val. vakaro, kai turėjo susirinkti visa grupė. Liuda atsigulė ir tuoj pat užmigo, o aš nuėjau į netolimą zoologijos sodą.

Iš įdomesnių gyvūnų mačiau padriskusiais kailiais jaučius

(musk) ir mongoliškus ku-
pranugarius (dvi kupros). Vie-
nintelis labai susirauklėjęs
dramblys pagriežė lūpine ar-
monika ir trepsėdamas pašo-
ko. Po to, gavęs dažuose pa-
mirkytą teptuką, paterliojo ant
ištemptos drobės. Tokius
dramblio paveikslus galima
pirkti už 220-250 dol. Kiti nar-
vuose uždaryti gyvūnai man
atrodė nelaimingi, ypač didie-
ji paukščiai.

Po vakarienės susipažinom

ir mes turim skubiai nuo jų pa-
sitraukti. Briedžiai ginasi spir-
dami priekinėm kojom.

Antroji diena

Ryte mus pasveikino du brie-
džiai (mama ir jos vaikas), ku-
rie buvo atklydę nuo kalnų. Tār-
nautojai sakė, kad netolies yra
ir meška.

Rytmetinė paskaita buvo apie
geologiją. Man vis tik liko ne-
aišku, kodėl dinosauro laikais
buvo šilta, o paskui atsirado le-

paskendo, kaip kokiose pelkėse.

Pasibaigus priešpiečiams,
vienas gamtininkas aiškino apie
Aliaskos augmeniją, uogas, gy-
vulių apgraužtus medžius. (Tai
buvo itin įdomu Liudai, kuri bū-
tinai turėjo išragauti visas uo-
gas.

Grįžimas buvo lėtesnis, nes
turėjom praleisti briedį, kuris
neskubėdamas ėjo per keturių
linijų greitkelį. Po vakarienės
skaidrės su gan monotoniškai
kalbėjusiu hidrologistu. Liuda
vėliau sakė, kad vienkart buvau
užsnūdęs...

Matanuską slėnio ūkininkai sugeba išauginti tokius kopūstus

Trečioji diena

Paskaitėlė "Kodėl saulė pa-
daro sniegą gruoblėtu" ir su-
sipažinimas su geologų termi-
nologija. Po to valandos išvyka
į slidinėjimo kurortą Alyaska.
Šis vardas anksčiau galiojo vi-
sai valstijai, iki oficialiai neap-
sistota prie Aliaskos. Prie vieno
kalno stabtelėjom pažūrėti avių
(dall). Jos su mažais ragiukais,
o avinai turi didelius ir užpakali
riestus ragus, kurie jiems yra tik
papošalas, nes kitos paskirties
jie neturi. Matėm ir baltus (be-
luga) banginius, kurie retkar-
čiai iškildavo į vandens pavir-
šių atsikvėpti.

Atvykę gavom po slidžių laz-
dą pasiramstymui; užkelti tram-
vajum apie 2000 pėdų, toliau
ėjom šlapiais batais, kol pa-
siekėm pro sniegą išlindusį le-
dyną. Kalnų vaizdai išpušingai,
matėm, kaip paskaitose minimi
vardai atrodė realybėje. Grįž-
dami sustojom prie pelkių, kur
neršė būriai lašišų. Jų yra pen-

kios rūšys, visos veisiasi upe-
liuose, iš jūros vis grįžta į tą
pačią vietą, kur pagaliau kartą ir
baigia savo gyvenimą. Matėm
dvi rūšis: sidabrinės ir rožinės.
Didesnės, karališkos, turi savo
sezoną kitu laiku. Paprasčiau-
sios yra šuninės, taip vadinamos

dėl panašių į šuns dantų.
Mudu su Liuda žinome tik dvi
lašišų rūšis: šviežias ir šaldytas.
Grįžę į bendrabutį, kaip tik ir
gavom keptų lašišų; jas vienas
iš tėvų jėzuitų buvo pagavęs.
Buvo labai skanu.
(nukelta į 8 psl.)

**Europos saugumo ir ben-
dradarbiavimo organizacija
(ESBO) pasisiūlė tarpininkau-
ti sprendžiant politinį konflik-
tą tarp Baltarusijos prezidento
Aleksandro Lukašenkos ir
opozicijos. Baltarusijos teisin-
gumo institucijos vasario
pradžioje išpėjo vietos
opoziciją, kad jos planai
gegužės mėnesį surengti pre-
zidento rinkimus, nors dar
1996 metais A. Lukašenkos ka-
dencija per referendumą buvo
pratęsta iki 2001-ųjų, prilygs-
ta sąmokslui siekiant užgrobti
valdžią ir kad rinkimų organi-
zatoriams gali tekti stoti prieš
teisiamą. ESBO misijos Minske
vadovo pavaduotojas Hans-
Peter Kleiner pabrėžė, kad
taip bus atkreiptas visuomenės**

dėmesys į augančią politinę
įtampą Baltarusijoje, nors
opozicijai tikriausiai nepavyks
surengti rinkimų, kurių re-
zultatai būtų visuotinai
pripažinti.

**Ukrainos prezidentas
Leonid Kučma, lankydamasis
Žitomiro srityje ir komen-
tuodamas JAV nutarimą
patvirtinti visapusišką fi-
nansinę paramą Ukrainai,
pasakė, kad JAV suvokia
Ukrainos vaidmenį regione ir
kad JAV pareiškimas apie
strateginę šalių bendradarbia-
vimą padarytas ne šiaip sau.
L. Kučmai Bukarešte antrino
UR ministras Borisas Tara-
siukas.**

NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY
SENTRY REALTY, INC. 33 E. Railroad Ave., Jamesburg, NJ 08831. Tel.: (732) 521-1611. FAX 732-521-0034. Jei norite pirkti namą, žemės plotą, komercinį pastatą ar nuomoti namą puikioje Centrinėje New Jersey dalyje, maloniai kviečiame kreiptis į NJ Licensed Real Estate agentę ZINE-
RĄ A. MACYS (kalba lietuviškai). Namų tel.: (732) 521-5556 arba (732) 521-1916. Centrinė New Jersey dalis yra puiki vieta gyventi tiek jaunuoms šeimoms, tiek pensininkams. Geros mokyklos. Patogus susisiektis su prekybos centrais ir darbais. Gerai žinomos pensininkų namų bendruomenės.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: sigcycle@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoj - OHLERT-RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigai kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušo klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos piliečių pasuose nebebus registracijos spauda

Nuo šių metų liepos 1 dienos Lietuvos piliečiams turėtų nebe-
reikėti registruotis jų gyvenamo-
siose vietose. Tai numatyta Gy-
ventojų gyvenamosios vietos de-
klaravimo įstatyme. Iki šiol kei-
čiant gyvenamąją vietą vis dar
reikia registruotis policijos pasų
poskyryje. Nuo liepos pirmosios
užteks tik pranešti apie gyvena-
mosios vietos pakeitimą migraci-
jos tarnyboms. Kol kas nenu-
matytos konkrečios gyvenamo-
sios vietos deklaravimo taisyklės,
tačiau pilietis nuomininkas turės
pateikti buto savininko sutikimą.
Benamiai galės nurodyti kokiaje
seniūnijoje jie gyvena ir ten gauti
socialines pašalpas, teisinę pagal-
bą, reikiamus dokumentus bei
medicinos pagalbą. Naujos tvar-
kos įvedimui migracijos tarnybos
turės įsigyti naujų kompiuterių,
kitokios įrangos, kiek tai kai-

nuos, kol kas nežinoma. Nau-
joji tvarka turėtų įsigalioti nuo
liepos 1 dienos - viskas pri-
klausys nuo finansavimo. R

**JAV Valstybės departa-
mentas** pareiškė, kad serbų
veiksmai Kosove nutraukė
tarptautinę paramą Serbijos
siekiams išsaugoti suvere-
nitetą Kosovo provincijai. Anksčiau JAV ir kitos šalys
prieštaravo visiškai Kosovo
nepriklausomybei. Tačiau, anot JAV Valstybės depar-
tamento atstovo spaudai,
politinis sprendimas pagal
Rambuje planą daugiau nei
begali egzistuoti. Jis sakė,
kad JAV svarsto "kažką tarp-
pinio" tarp srities nepriklau-
somybės ir Serbijos suvere-
niteto.

Saulės ciklas žemdirbystės planavime patikimesnis nei valdžios politika

Mažeikių ūkininkas Česlovas
Čepas, buvęs Purvėnų kolūkio
pirmininkas, mano, kad Lietu-
vos žemės ūkį lengviau planuo-
ti pagal Saulės ciklą, o ne pagal
valdžios politiką. Pasak jo, Sau-
lės ciklas lėmė, kad 1998-ieji
buvo pirmieji iš 11-os "blogųjų
metų", o ankstesni 11-ka "ge-
rųjų metų" baigėsi 1997-aisiais.
Rengdamasis lietingiems me-
tams, ūkininkas kartu su savo
partneriais įsigijo naujų džio-
vyklų. P. Čepas, turintis ūkį An-
tanavos kaime, kolūkiui vado-
vavo iki 1992-ųjų metų. Tuo-
met Purvėnų kolūkis, skirtingai
nuo kitų kolūkių, buvo žaibiškai
išdalintas pajininkams. Todėl
nebuvo sugriautas turtas, o iš-
kart atsidadė šeiminių ranko-
se. Tokį modelį p. Čepas buvo

suderinęs su Vyriausybe. Pasak
jo, ir dabar buvę kolūkio nariai
nepyksta ant pirmininko. Pats p.
Čepas valdo 60 hektarų žemės.
Jis yra vienas penkių žmonių
bendrijos narių. Bendrija turi
300 hektarų žemės, naudoja
savo techniką ir daugiausia au-
gina miežius ir rapsus. Česlo-
vas Čepas savo ūkyje turi tris
karves, tris kiaules, 23 avišius
bičių, voljerę laiko šešis danielius, turi ristūną ir artimą ponių
veislei estų kleterio kumelę, ku-
ria ir anūkai džiaugiasi, ir ūkio
darbai dirbami. Ūkininko sody-
ba pripažinta gražiausia Ma-
žeikių rajone. P. Čepas norėtų
įsigyti ir likusią iš 80 hektarų
dvarui priklausiusios žemės.
42-juose hektaruose dvarą
(nukelta į 7 psl.)

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA
ir jos spaudą paremkime dabar:
pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642

Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379

PHONES: (718) 326-1282; 326-3150
-TAI MŪSŲ VIENTELĖ VIETA -
GAUSI PARODŲ SALE -

KVEČAS
JONAS
1933+1976

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —
Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožūra

Minčių ir veiksmų prieštaravime

Teorija ir praktika, arba gryna mintis ir realus veiksmas, mūsų gyvenime siekia sutartinės. Mintis duoda akstiną veiksmui, o veiksmas sužadina naują mintį. Jauni būdami savinamės visokias teorijas ir mokomės pagal jas veikti; suaugę veikdami, iš patirties tas teorijas giliname, taisome arba keičiame. Mintis ir veiksmas vienas antrą paremia ir papildo. Nebūtų protinga ką nors veikti, rimčiau neapsimąčius; kaip nebūtų ir išmintinga mąstyti, veiksmu neatsirėmus. Veiksmas veda į mintį ir mintis į veiksmą. Tik tai vieno arba kito didesnė persvara nuveda į kraštutinumą ir suardo minties ir veiksmo sutartinę.

Idealios sutartinės tarp minties ir veiksmo, arba teorijos ir praktikos, nėra lengva pasiekti. Kartais lengviau yra ką nors instinktyviai veikti, negu galvoti ir spręsti, ar tai tikslu, gera ir prasminga. Bet dar lengviau yra nuspręsti ir žinoti, kas reikia daryti, bet sunku prisiversti realizuoti. Dar romėnas Ovidijus eiliavo: "Matau, kas gera, ir tai pripažįstu, bet seku pikta".

O šv. Paulius skundėsi, kad jo sąnariuose tūno kitoks įstatymas, negu jo žinojime. Tik tai dieviškame Kristaus asmenyje mintis ir veiksmas sueina į idealią harmoniją. St. Šalkauskio žodžiu, "Kristaus asmenyje... gyvenimas yra minties aidas ir mintis – gyvenimo žiedas". Kristų dėl to vadina mešikūnįsū žodžiu.

Žmonėms įkūnyti savo žodžius ir idėjas ne visada vyksta. Tarp teorijos ir praktikos atsiveria prieštaravimai, kurie slepia mūsų gyvenimą ir sunkina tautų santykius. Štai sovietų teorijoje yra dalykų, kurių objektyviai nebūtų galima visai paneigti, bet juos paneigia didelė gyvenimo negerovė, o praktikoje ne nebandoma taisyti klaidingų idėjų.

Jungtinės Tautos buvo įsteigtos žmoniškumui, laisvei ir taikai ginti, bet praktika atšoko nuo tų kilnių principų, nes savo tarpe rimtai nesistengiama suvaldyti nežmoniškai besielgiančių narių. Jungtinės Amerikos Valstijos savo demokratine santvarka dar tobulina, papildydamos nauju teisių lygybės įstatymu, bet rasiinės nelygybės taip ir nenusikrato. Lengviau buvo už rasiinius nusikaltimus teisti nacius vokiečius, negu suvaldyti savo piliečius arba jų rinktus gubernatorius. Teorija ir praktika prasižioja it kokia kiaurynė.

Lietuviai taip pat neišsilenkia minties ir veiksmo prieštaravimų, nes ir jie – netobuli žmonės. Pasekė mūsų dažnus kivirčius, nugirstame, kaip jie baltigiai atsidūsėjimu: kažkam stinga nuoširdumo, vienybės, tolerancijos, artimo meilės, tautinių reikalų gilesnio supratimo...

Mūsų vieningas organizuotas pasisakymas, kad esame lietuviai ir norime, kad lietuvių tauta būtų visada laisva ir nepriklausoma savoje žemėje. Negalime pasidaryti nei nutautėliai nei išdavikai, bet negalėtume ir ko gero pasiekti, jeigu nesujungtume savo jėgų.

Tai labai kilnūs ir visiems privalomi dalykai, bet gražioose žodžiuose ir pageidavimuose nepasirodo tokio pat veiksmo. Vargu rasime išimtį, kad tai, ko pageidaujama iš kito, būtų pirmiausia pareikalauta iš savęs – žodžio ir veiksmo sutartinės. Tada imi abejoti priekaištavimų tiesumu, o prisimeni senąjį Ovidijų: "Matau, kas yra gera, ir tai pripažįstu, bet seku pikta".

Valdas Adamkus

Likimo vardas - Lietuva 38

Tai daugiau buvo prarastos tėviškos nostalgija.

Išėiviai, sumanę atsiimti okupantų konfiskuotą nuosavybę, dažniausiai norėdavo ją perduoti Lietuvoje likusiems giminėms. Kalbėdavo, kad ir patys galvoja apsigalvoti gimtuosiuose namuose, kai vasaromis sugrįš į Lietuvą. Tad gražinus JAV lietuviams jų turėtą turtą, anaipol negrėdė, kad bus išvežamas kapitalas iš Lietuvos, nors, atrodo, šito bijantis ir buvo sugalvota nuosavybės teisių atkūrimo įstatymuose visokių juridinių apribojimų išėjivijai. Greičiau priešingai – geranoriškas turto grąžinimas būtų skatinęs JAV lietuvius bent vasaromis gyventi tėvynėje ir, be abejo, skirti pinigų giminėms perleistų namų remontui ir priežiūrai.

Man tikriausiai būtų buvę lengviau negu kitiems išėjiviams susigrąžinti tėvų turtą, nes nuolat atvažinėdavau į Lietuvą, be to, nuo 1992 metų esu prisiregistravęs Šiauliuose. Kauno miesto meras Vidmantas Adomonis sykį net teiravosi, ar nenorėčiau atsiimti tėvų nekilnojamo turto. Atsakai, kad neturiu tokių ketinimų. Mūsų name gyvena dvi šeimos, privatizavusios savo butus. Greta turėjome nuomavimui skirtą namelį, kuriame taip pat įsikūrė kiti žmonės. Mums priklausiusiame sklype, kur buvo sodas ir daržas, pastatytas kažkieno prašmatnus dviaukštis mūras. Tad per penkiasdešimt metų jau nusistovėjo nauji turtiniai santykiai, ir nesinorėjo kelti sumaišties tarp ten gyvenančių žmonių.

Kiek kitokie jausmai buvo kilę dėl mano žmonos tėvams Telšiuose priklausiusio namo. Mat šį pastatą privatizavo buvęs ra-

Baltijos saugumo konferencija Washingtone

Darius Furmanavičius

1999 m. kovo 7-8 d. Jungtinis Baltų Amerikiečių komitetas Washingtone suorganizavo trečiąją tarptautinę Baltijos saugumo reikalų konferenciją. Konferenciją Senato Russel Office atidarė Jungtinio Baltų Amerikiečių komiteto Prezidentas, Amerikos Lietuvių Tarybos Pirmininkas Profesorius Jonas Račkauskas. Pirmąją sekciją "Užsienio politika ir aktyvumas" moderavo JBANC direktorius Karl Altai. Kalbėjo Laisvosios Europos radijo ryšių su visuomene specialistė Asta Banionytė, lenkų kongreso atstovas Les Kuczynski, Senato užsienio ryšių komiteto patarėjas Stephen Biegun.

Senato Baltų grupės pasisakymus ir Baltų demokratijos laimėjimų įteikimo iškilmes toje pačioje salėje pravedė Amerikos Estų Tarybos prezidentas Mati Koiva. Labiausiai nusipelnusiems Senatoriams Joseph R. Biden, Slade Dorton, atstovams John Shimkus ir Dennis Kucinich iškilmingai buvo įteikti Jungtinio Baltų Amerikiečių Komiteto garbės diplomai. Vėliau sekė labai gražiai suorganizuotas Jungtinio Baltų Amerikiečių Komiteto ir Baltų Amerikos Laisvės Lygos priėmimas, kainavęs 800 dolerių. Konferencijos dalyviai turėjo progos pabendrauti su aukščiau paminėtais ir daug kitų Atstovų rūmų narių ir senatorių. Iškilmes sutraukė tokį platų ratą įstatymų leidėjų, kad daugeliui neužteko vietos net atsisesti – salė buvo pilna pilnutėlė šeimininkų ir svečių.

Dalis konferencijos dalyvių išskubėjo į Kongreso biblioteką, kur Kongreso bibliotekos muzikos skyrius, Nacionalinė Fulbright asociacija ir Lietuvos Respublikos Ambasada Washingtone organizavo Čiurlionio kūrybinių koncertų "Gimusi dvasia". Prof. Vytautas Landsbergis nuostabiai gražiai paskambino Mikalojaus Konstantino Čiurlionio kūrybini. Koncerto klausėsi Kongreso narys John Shimkus, Lietuvos Respublikos Ambasadorius Washingtone Stasys Sakalauskas su žmona, kiti iškilūs svečiai iš Jungtinių Amerikos Valstijų, Lietuvos ir kitų Europos šalių.

Prie Kongreso bibliotekos laukė autobusai į Baltuosius Rūmus, kur konferencijos dalyviai turėjo progos susitikti su NATO 50-ųjų metinių organizacinio komiteto nariu Charles

Santangelo ir Prezidento specialiuoju patarėju bei Nacionalinės Saugumo Tarybos Direktoriumi Centrinės ir Rytų Europos reikalams Stephen Flanagan. Dar prieš atvažiuodami į Baltuosius Rūmus, konferencijos dalyviai galėjo pasivaikščioti po Senato įstaigas, kur Senatorių štabų tarptautinių santykių patarėjams turėjo progos perduoti Senatoriaus Richard J. Durbin ir Slade Gordon prašymus įsijungti į Baltų draugų grupę, palaikyti rezoliuciją, rekomenduojančią Lietuvos, Latvijos ir Estijos integraciją į NATO. Stephen Flanagan supažindino su NATO plėtimosi strategija. Baltųjų Rūmų nuomone, naujoji NATO plėtimosi banga 1999-ųjų viršūnių susitikime nebus skelbiama. Bus skelbiamas "Veiksmų planas", kuriuo kiekvienai kandidatėi individualiai bus padedama tapti NATO nare, kiekviena kandidatė bus vertinama pagal pasiruošimą.

Idomu pastebėti, kad, kai kūrėsi NATO, nei Islandijos, nei Norvegijos, nei Danijos nebuvo klausama, ar jos yra pasiruošusios. Aukščiau minėtos rezoliucijos taip pat mini "Baltijos valstybių priėmimą į NATO anksčiausia galima data", tačiau pridedama: "kai bus pasiruošusios". Iš tiesų, anot Amerikos Lietuvių Tarybos atstovo Jungtiniame Baltų Amerikiečių komitete Algio Rimo, panaši rezoliucija, reikalaujanti priimti Lietuvą, Latviją ir Estiją į NATO, jau buvo priimta Europos saugumo aktu. Mano asmenine nuomone, ši R. Durbin pateikta rezoliucija galėjo būti griežtesnė ir įpareigojanti administraciją skelbti naująją NATO plėtimosi bangą, ir joje prezidentas būtų įpareigotas paminėti Lietuvą, Latviją ir Estiją kaip geriausias kandidates antrajai plėtimosi bangai. Deja, labai gaila, to ir Kongreso, ir Senato rezoliucijų projektuose nesimato. Tačiau Lietuva, Latvija ir Estija bei Amerikos Baltų organizacijos "NATO saldiniuką" gaus – jos bus pakviestos, kaip ir kitos Centrinės Europos bei Šiaurės Europos šalys bei organizacijos, dalyvauti viršūnių susitikime, be to, antrąją dieną drauge su NATO partnere Rusija...

Sekančią dieną prasidėjo akademinė konferencija, nagrinėjanti Baltijos kraštų saugumo

reikalus. Konferenciją vėl iškilmingai atidarė Jungtinio Baltų Amerikiečių komiteto ir Amerikos Lietuvių Tarybos prezidentas Jonas Račkauskas, savo kalboje pabrėžęs vieningo Baltų veikimo svarbą nepriklausomybės įtvirtinimo darbe, pakvietęs žodžiui Kalev Stoicescu, Estijos Respublikos ambasadoriui. Estijos atstovas pabrėžė užsienio politikos prioritetus, NATO narystę ir įstojimą į Europos Sąjungą. Latvijos ambasadorius Ojars Kalnins iš-

Konferenciją Senato Russel Office atidarė Jungtinio Baltų Amerikiečių komiteto Prezidentas, Amerikos Lietuvių Tarybos Pirmininkas Profesorius Jonas Račkauskas
Vaidos Kelerienės nuotr.

Baltuosiuose Rūmuose konferencijos dalyviai susitiko su specialiuoju Prezidento patarėju bei Nacionalinės Saugumo Tarybos Direktoriumi Centrinės ir Rytų Europos reikalams Stephen Flanagan
Vaidos Kelerienės nuotr.

dėstė Latvijos požiūrį į NATO plėtimąsi. Lietuvos respublikos ambasadorius Stasys Sakalauskas savo kalboje pabrėžė, kad Lietuva yra vertinama kaip geriausiai pasiruošusi iš Baltijos valstybių NATO narystei.

Po pertraukos kalbėjo rusų kilmės Vladimir Brovkin, "Demokratizacija" redaktorius. Sekė Jan Nowak, buvęs Lenkų kongreso viceprezidentas ir buvęs lenkiškų Laisvosios Europos radijo laidų direktorius, taip pat vizituojantis Harvardo Universiteto Weatherhead tarptautinių studijų centro tyrinėtojas dr. Raimo Vayrynen. Dr. Raimo Vayrynen siūlė, visų pirma,

Baltijos valstybėms įstoti į Europos Sąjungą, NATO. Algis Rimas pristatė "galingiausią moterį Baltijos valstybėse" – dr. Laimą Andrikiene, Baltijos Asamblėjos prezidentę, kuri padarė pranešimą "Baltijos kraštų regioninė ir europinė integracija". Sekė Valstybės departamento Šiaurės ir Baltijos reikalų skyriaus vedėjas dr. Da-mian Leader pranešimas "Jungtinių Amerikos Valstijų ir Baltijos valstybių santykių apžvalga".

Pietų metu kalbėjo Latvijos Seimo pirmininkas Janis

(nukelta į 4 psl.)

jono kompartijos pirmasis sekretorius.

Tai erdvus dviejų aukštų namas netoli katedros. Per visus pokario metus ten būdavo Telšių rajono kompartijos vado buveinė. Paskutinis ir privatizavo tą pastatą.

Dar tebegyvenanti uošvienė labai norėjo susigrąžinti savo namą. Ji penkiasdešimt metų stropiai saugojo visus nuosavybės dokumentus. Net nesiekė atsiimti namo veltui. Ketinome jį išpirkti iš valstybės dar tada, kai Lietuvoje buvo tik prasidedanti valdiškų butų privatizacija, norėdami padovanoti vienai giminaitėi, kuri gyveno labai vargingomis sąlygomis.

Sykį, kai Lietuvoje viešėjo ir mano žmona, mes drauge su Česlovu Kudaba nuvažiuojome į Telšius. Almai labai norėjosi bent pasižiūrėti, kaip dabar atrodo jos vaikystės namai. Tačiau juose įsikūrusi šeima neįsileido mūsų net per slenkstį. Mėgino mus užtarti Česlovas Kudaba, kuris tuomet buvo Aukščiausiosios Tarybos deputatas, bet išgirdome kategorišką "ne".

Tačiau mums buvo atsakyta ir leista Almos tėvų namą privatizuoti kompartijos sekretoriui. Žinoma, galėjome kreiptis į teismą, bet pasitarę nusprendėme, kad neverta bylinėtis. Pagalvojau, imsi sklisti kalbos: "Atvažiavo turtingas amerikonas ir nori atimti iš vietinio žmogaus namą, kuriame tas ne vienerius metus gyveno". Tė-gul lieka taip kaip yra.

NESUSIPRATIMAI IR POLITINĖS NEMALONĖS ŽENKLAI

Ne vienas JAV lietuvis daug skaudžiau negu mes su Alma pergyvendavo, susidūręs su tėvynės gyvenimo realijomis. Vis dėlto nemažai žmonių, nors ir jausdami nepasitenkinimą pilietybės ir nuosavybės teisių atkūrimo įstatymais, buvo linkę kritikuoti visas kitas Lietuvos politines jėgas, išskyrus Vytautą Landsbergį ir jo šalininkus. Tačiau ne visi JAV lietuviai taip mąstė. Išėjivioje ėmė

vis dažniau girdėtis ir kritinių pastabų Sąjūdžio lyderių adresu. Aš, visiškai to nesiekdamas, pakliuvau į kritikų gretas.

Buvau Vilniuje, kai vyko Vytauto Landsbergio šalininkų inicijuotas referendumas dėl siūlymo išplėsti prezidento galias. Balsavau prieš, nes spėjau įsitikinti, kad Lietuvoje gilėja politinė konfrontacija, daug Sąjūdžio veikėjų tapo smarkiais valdančiosios politinės grupuotės priešininkais. Jautėsi, jog tokiomis sąlygomis dar didesnis valdžios telkimas vienoje rankose gali būti labai pavojingas. Tuomet per radiją kritikuodamas tokio referendumo idėją pasakiau: "Valstybė, kaip ir namas, turi būti statoma nuo pamatų, o ne nuo stogo". Tai labai nepatiko Vytauto Landsbergio šalininkams. Tuoju sužinojau, kad ir aš esu kairysis.

Kiekvieną kartą, kai iš Lietuvos parsiskridavau į Ameriką, būdavau kviečiamas į "Margučio" radiją papasakoti įspūdžius. Ilgai vengiau atvirai kalbėti apie tai, kas man pradėjo labai nepatikti realią nepriklausomybę iškovojusios Lietuvos politiniame ir ūkiniam gyvenime. Maniau, kad gal tai tik laikini reiškiniai. Bet perskridęs į Čikagą po 1992 metų birželio referendumo nutariau neslėpti savo kritiškos nuomonės apie Sąjūdžio valdymą. "Korupcija, intrigos, partinės rietenos – tai dabarties Lietuvos politinio gyvenimo kasdienės realijos", – taip apibūdinau padėtį šalyje.

Lietuvių bendruomenės reakcija buvo labai prieštaringa. Vieni ėmė svarstyti, kaip išvija galėtų padėti Lietuvai, kaip būtų įmanoma sušvelninti politinę konfrontaciją, kiti užpuolė mane. "Adamkus šmeižia Lietuvos valdžią!" – pasigirdo kategoriški kaltinimai. Kai kurie karšti Vytauto Landsbergio rėmėjai pareikalavo leisti ir jiems pasisakyti per "Margučio" radiją ir paneigti, kaip jie sakė, Adamkaus išsigalvojimus. Net buvo pareikšta, kad derėtų man užkirsti kelią dar kada nors ateityje "skeisti komunistinę propagandą" lietuvių radijo bangomis.

(nukelta į 4 psl.)

Latvija pakeitė vizų režimą. Pakeitimai įsigaliojo balandžio 19 d. Nuo šios dienos atvykti į Latviją 10-čiai dienų galima be iškvietimo. Viza tam laikui išduodama pateikus kelionės čekius, patvirtinančius, kad kiekvienai dienai pasiimta ne mažiau kaip 100 dolerių, bilietus ten ir atgal su nurodytomis atvykimo ir išvykimo datomis, bei parodžius viešbučio dokumentą apie užsisakytą vietą. Pagal kurortinį arba turistinį kelialapį gaus vizas septynių NVS šalių - Baltarusijos, Kazachstano, Kirgizijos, Rusijos, Moldovos, Ukrainos ir Uzbekistano - piliečiai. Čia į komandiruotes vykstantys žurnalistai vizai įforminti turės tik parodyti laišką iš redakcijos, kuriame nurodytas kelionės tikslas. Prateistas buvimo Latvijoje laikas - iki 90 dienų kiekvieną pusmetį.

■ Garsus Švedijos kino režisierius ir statytojas Ingmar Bergman paragino Švediją sumažinti mokesčius knygų leidybai. Laikraščiu Dagens Nyheter jis sakė, kad dabartinis 25% pridėtinės vertės mokestis (PVM) knygų leidybai Švedijoje yra vienas didžiausių pasaulyje. Jis sakė, kad tik Danija turi tokius didelius mokesčius knygoms, kaip Švedija, ir pažymėjo, kad Baltijos valstybės neseniai sumažino PVM vaikščiokams ir tekstinėms knygoms.

■ Jugoslavija nutraukė diplomatinį santykius su Albanija, apkaltinusi ją bendrais veiksmais su NATO prieš Jugoslaviją. Kosovo albanų sukilėliai pranešė Vakarų diplomatams, kad Jugoslavijos armija apšaudė albanų pabėgėlius. NATO pranešė, kad baigė naikinti stacionarius Jugoslavijos priešlėktuvinės gynybos įrenginius; per paskutinį antskrydį sunaikino 13 šarvuotųjų. Prie Belgrado sunaikintos dar 3 gamyklos. NATO teigia, kad Jugoslavija nebeturi galimybės gaminti kurą ar perdirbti naftą.

■ Vienas Vokietijos vyriausybės narys paragino nutraukti bombardavimus. Tai pirmasis atviras prieštaravimas koalicinėje kanclerio Schroederio vyriausybėje.

Filosofas, išdrįšęs pasakyti, kad ne visada sugyvena tiesa ir gerumas

Naujos Isaiah'o Berlin'o biografijos autorius Michael Ignatieff kalba apie filosofą, su kuriuo buvo asmeniškai pažįstamas

Didysis filosofas Isaiah Berlin mirė 1997 m. lapkritį, sulaukęs 89 metų. „Šviečiamąjo amžiaus“ (1956 m.) ir „Keturių esė apie laisvę“ (1969 m.) autorius nemėgo kalbėti apie save. Paskutinį dešimtmetį jį prakalbindavo (dažniausiai angliškai, retkarčiais rusiškai) tik Michael Ignatieff, Londone gyvenantis rašytojas, istorikas ir radijo bei televizijos žurnalistas. Šių pokalbių rezultatas – nauja filosofo biografija anglų kalba „Isaiah Berlin ir jo gyvenimas“.

Ignatieffui dabar 51 metai, gimė ir mokėsi Toronte (Kanada). Be kitų, jis išleido knygas „Susvetimėjusiųjų reikmės“, filosofinį esė apie žmogaus reikmes ir atsiminimus apie savo giminę – „Rusiškas albumas“. Šių metų pradžioje išleista šiuolaikinės moralės studija – „Riterio garbė“. Savo ištaigingame bute Londone Murgeito rajone Ignatieffas papasakojo žurnalui „Newsweek“ apie savo susitikimus su Berlinu.

- Kur susitikote su Berlin'u?

- Mano šeima buvo rusų aristokratai, pabėgę į Londoną nuo revoliucijos. Berlin buvo žydas, kilęs iš pirklių šeimos. Jis bėgo iš Rusijos dėl tų pačių priežasčių kaip ir mūsų šeima. Mano tėvas ir jaunasis Berlin lankė tą pačią mokyklą, taigi buvo pažįstami nuo trečiojo dešimtmečio pradžios. Berlinas pamatė mane per

televiziją, kai aštuntąjį dešimtmetį Karališkojo dvaro teatras pastatė pjesę „Prakeikimas“ apie žydų kolaboravimą su naciais. Manęs paprašė pakomentuoti, ar reikia statyti tokią pjesę. Atsakiau, kad galima statyti tik tuo atveju, jeigu temos nesubalinis. Berlin parašė, kad man pritaria. Dėl to labai džiaugiausi. Pradėjome susitikinėti.

- Kaip atrodė Berlin?

- Kai pirmą kartą susitikome, jam jau buvo apie 80 metų, buvo išvalgęs, greitai sugaudavo esmę. O protiniai sugebėjimai buvo kaip jauno, net nuovargis jų nemažino: protas kaip malūnas sukosi, jis turėjo gerą atmintį. Nuostabiausia, kad jis buvo ne tik filosofas, bet ir menininkas. Jis prisiminė, kaip tas ar kitas asmuo buvo apsirengęs, kaip atrodė, ką kalbėjo. Labai retai filosofo protas būna kaip menininko. Štai kodėl pokalbiai su juo visad pasukdavo nenumatyta linkme. Mūsų pažintis truko 10 metų.

- Kuo svarbios buvo jo idėjos XX amžiui?

- Berlin ne kartą sakė, kad XX amžius jam nepatinka, tai – blogiausias amžius per visą žmonių istoriją. Taip sakyti jis turėjo priežasčių: buvo žydas, matė holokaustą, Rusijos revoliuciją.

Gyveno Washington, kai buvo paskelbta vadinamoji Naujojo kurso politika. Stebėjo, kaip susikūrė Izraelio valstybė, kitus įvykius. Tačiau jis nebuvo tik liudinininkas, bet ir dalyvis. Tai buvo neįprasta. Nors gynė laisvę labiau negu kiti filosofai, pabrėžė, jog mūsų vertybės konfliktuoja. Išskyrus Berlin'ą, nedaugelis filosofų išdrįsdavo pasakyti, kad lygybė pešasi su laisve, kad tiesa ir teisingumas nepakenčia gailėstingumo, kad konfliktuoja teisingumas ir aistra, kad ne visada sugyvena tiesa ir gerumas. Anot jo, liberali visuomenė pati geriausia dėl to, kad žmonės ginčijasi dėl fundamentalių vertybių – ne tik individai, bet ir pasaulio valdovai.

- Ar Berlin'o filosofija tiks kitam tūkstantmečiui?

- Gyvename pasaulyje, kur susikerta vertybės ir net religijos:

islamas su Vakarais, ateistai su tikinčiaisiais. Berlin'o teorija kilo iš tokio konflikto ir pritaikyta pasauliui, kuriam trūksta vieningos nuomonės (pasaulis nėra vienisas). Anot Berlin'o, tobulos visuomenės neįmanoma sukurti, o jei ir būtų galima tai padaryti, tokia būtų lybė žmonių būtybių atgrasi. Pracityje žmonės sakė, kad utopija

neįmanoma, bet jis buvo pirmasis, kuris teigė, jog socialinis gyvenimas niekada nebus tobulas: atsiras egalitarinė visuomenė, gniuždanti žmogaus individualybę, arba individų visuomenė be lygybės ir bendrų interesų. Taigi neįmanoma sudėti visus trokštamus gerus dalykus – bendrumą, saugumą, jausmą, individualumą – į vieną dėžutę ir priversti ją veikti. Pasak Berlin'o, visuomenės gyvybingumas turi būti grindžiamas ne utopiniu idealu, bet visiškai kitu dalyku, dėl kurio galime ir nesutarti, bet kurį visi galime pakęsti. Nesutarti ir būti tolerantiškais – du skirtingi dalykai.

- Kaip keitėsi Berlino idėjos?

- Pluralizmas nebuvo jo arklukas iki šeštojo ar septintojo dešimtmečio. Tačiau nuo pat pradžių jis visada buvo liberalas, nusistatęs prieš totalitarizmą: Lenino komunizmo pamokos nepraėjo veltui. Berlin'o idėjos nebuvo gyvos, kol jis pats jų nepatyrė savo kailiu, kol nepajuto, kad ir jis konfliktų ieškąs žmogus: jis buvo žydas ir kartu anglas, iš dalies rusas. Kai kuriems (trims ar keturiems) idealams jis liko ištikimas, tačiau žinojo, kad ir jie gali

(nukelta į 5 psl.)

Baltijos saugumo konferencija Washington

(atkelta iš 3 psl.)

Straume tema „Latvijos saugumo politikos prioritetai“. Taip pat žodį tarė ir publiką žavėjo kariška uniforma dėvinti estų kilmės dviejų žvaigždžių generolė Tiiu Kera, buvusi JAV gynybos atašė Vilniuje. Pabrėžusi, kad jos kalba neatspindi JAV gynybos ministerijos ir nacionalinės saugumo agentūros nuomonės, pranešėja sakė, kad šiuo metu Rusija atitraukia daug kariuomenės nuo vakarinių sienų ir ją perkelia į pietus. „Kai kūrėsi NATO, nebuvo reikalaujama pasiruošimo iš būsimųjų narių“, sakė T. Kera. Po pietų kalbėjo specialiai į konferenciją atskri-dęs Estijos gynybos ministras Andrius Oovel. Sekcijos kalbėjo Washington Post redaktorė Helle Bering, buvęs JAV ambasadorius Estijoje Lawrence Taylor, George Washington Universiteto profesorius Constantine Menges ir atsargos pulkininkas Larry Guderjohn. Savo pranešime profesorius C. Menges pabrėžė, kad šiuo metu Kinija sparčiai ginkluojasi ir Rusijai turėtų būti naudinga turėti stabilią ir saugią vakarų sieną, nes komunistinės diktatūros valdoma Kinija greičiausiai bandys toliau plėstis. Tuo pačiu metu kitoje salėje Algis Rimas mo-

deravo sekcija „Baltijos valstybių ekonomika: konkurencija ir integracija“, kurioje pranešimus padarė profesorius Ed Jakubauskas, University of Colorado, Juris Cebulis, Pasaulio Banko Direktoriaus patarėjas, ir Diana Dogan-Hillar, Lietuvos Finansų ministerijos patarėja.

Po pertraukos vyko kitos dvi sekcijos: „Žmogaus teisės Baltijos valstybėse“, kurią vedė Henry L. Gaidis, ir „Prekyba bei investicijos į Baltijos valstybes“, kurią moderavo Marju Rink-Abel. Pirmoje sekcijoje pranešimus padarė Laisvosios Europos radijo ryšių su visuomene direktorius dr. Paul Goble, National Endowment for Democracy programų pareigūnė Catherine Cosman, Amerikos žydų komiteto direktorius Europos reikalams Rabbi Andrew Baker. Kitoje sekcijoje „Prekyba ir investicijos Baltijos valstybėse“ kalbėjo Don Pressley, USAID administracijos padėjėjas Europai, Paul E. Jones, Coastal State Management Corp. viceprezidentas, Glenn Jackson, Williams International vyriausybinių reikalų direktorius, Mara Bolis, Overseas Private Investment Corporation atstovė, ir John Bush, Harrison Dicom prezidentas.

Baigiamąjį žodį tarė Jungtinio Baltų Amerikiečių ko-

miteto pirmininkas Algis Rimas. Netrukus prasidėjo priėmimas, surengtas US-Baltic Foundation. Konferencijos dalyviai ir svečiai laukė atvykstant Lietuvos Seimo pirmininko prof. Vytauto Landsbergio. Pasakęs gražią trumpą sveikinimo kalbą Lietuvos seimo pirmininkas maloniai bendravo su konferencijos dalyviais ir svečiais. Sekė iškilminga vakarienė, kurios metu prof. Jonas Račkauskas pristatė prof. Vytautą Landsbergį, kaip labiausiai nusipelnusį politiką, sugriauant Bloigio Imperiją. Savo kalboje pirmininkas pažymėjo, kad Rusija neatsako savo imperinių ambicijų vėl atgauti Baltijos valstybes, tad NATO narystė yra Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių prioritetas.

Trečiąją dieną Baltijos kraštų lyderiai tarėsi dėl Lietuvos, Latvijos ir Estijos narystės NATO. Posėdis priėmė kreipimąsi į Prezidentą, Kongresą ir Senatą, kurį, tikimasi, pasirašys visos Amerikos Baltų organizacijos. Šiuo kreipimusi kviečiama Lietuva, Latvija ir Estija kuo greičiau priimti į antrąją NATO plėtimosi bangą.

Konferencijos dalyviai dėkojo organizatoriams Algiui Rimui ir Karl Altai už surengtą konferenciją.

Vilniaus Universiteto Didžiajame kieme. Vis daugiau ir daugiau turistų suplūsta į pavasarėjantį senąjį Vilnių V. Kapočiaus nuotr.

Valdas Adamkus

Likimo vardas - Lietuva 38

(atkelta iš 3 psl.)

„Margučio“ radijo vadovai šypsodamiesi iš klausė šiuos reikalavimus ir nutarė Adamkaus kritikams žodžio nesuteikti. Ne kitokios nuomonės pabijota. Paprasčiausiai buvo panašu, kad besiveržiantys prie mikrofono asmenys ne su mano argumentais polemizuos, o tik puls mane nekorektiškai keikti.

Mano kalboje per „Margučio“ radiją bene pirmąjį kartą išeivijos informacijos priemonėse taip kritiškai buvo įvertinta Vytauto Landsbergio vadovaujamos Lietuvos valdžios veikla. Tačiau greitai vienas po kito iš Vilniaus grįžė keli kiti JAV lietuviai ne tik pritarė tokiai nuomonei, bet ir dar neigiamiau apibūdino politinę, moralinę bei ekonominę situaciją tėvynėje. Tai buvo rimtas perspėjimas išeivijai, kad nesitikėtų lengvos Sąjūdžio pergalės artėjant 1992 metų Seimo rinkimuose ir gal kiek sušvelnino psichologinį šoką, patirtą laimėjus LDDP.

Mano santykius su valdančiosios daugumos politikais labai pablogino tuomet spaudoje pasirodę pirmieji samprotavimai, kad būčiau tinkamas kandidatas į Lietuvos prezidentus. Tai buvo tik vieno kito laikraščio laiško skiltyje šmėkštelėjusi skaitytojų nuomonė, nesukėlusi man jokių rimtų minčių. Bet lyg tyčia sykį Arkikatedros aikštėje, duodamas interviu „Respublikos“ žurnalistei, pajuokavau suėjusiu pro šalį senu pažįstamu čikagiškiu advokatu

Rimantu Domanskiu. Jis ketino kitą dieną skristi į Čikagą, todėl pokštaudamas pasakiau: „Perduok žinią mano žmonai: prezidentūros dar neužėmiau“.

Išeina „Respublika“, o po mano nuotrauka užrašyti šie žodžiai. Netrukus pajutau, kad toks humoras valdžios sluoksniuose, atrodo, nebuvo suprastas.

Viena Aukščiausiosios Tarybos deputatė, tiesa, neviešai tuomet suabejojo, kaip aš galėdavau sovietmečiu taip dažnai atvažinėti į Lietuvą. „Turėjo ryšių su KGB, kitaip jo nebūtų įleide“, - buvo paleistas toks gandas. Vėliau sužinojau, kad neva esu Farmeris.

Po penkerių metų santariečiui Raimundui Mieželiui pasitaikė proga susipažinti su KGB archyvuose rasta didžiule „Santaros Šviesos“ stebėjimo byla. Pasirodo, mumis ši organizacija domėjosi ir iš tiesų agentų pranešimuose aš vadintas Farmeriu, matyt, todėl, kad valdžiau Tabor Farmą, kurioje vykdavo mūsų suvažiavimai.

PIRMOJI PAŽINTIS SU GEDIMINU VAGNORIUMI

Kazimiera Prunskienė pakeitęs Lietuvos premjeras Gediminas Vagnorius 1992 metų vasario mėnesį atvyko į JAV ir lankėsi Čikagoje. Bet nei man, nei kitiems lietuvių bendruomenės žmonėms taip ir nepavyko su juo susipažinti, pabendrauti.

Ministras pirmininkas, lydimas Stasio Lozoraičio bei jo žmonos Danielos, atskrido iš Vašingtono ir apsisito Čikagos „Hiltono“ viešbutyje. Lietuvių bendruomenė labai apsidžiaugė premjero viešnagė ir ruošėsi jį svingingai sutikti. Buvo ką tik praėjusi Vasa-

rio 16-oji. Ministro pirmininko vizito proga ketinome dar kartą paminėti šią šventę ir kartu pradėti artėjančios VLIKO veiklos penkiasdešimtmečio sukakties iškilmes.

Gediminas Vagnorius į Čikagą atvyko su didžiule svita. Jį lydėjo delegacijos nariai, jo asmens sargybiniai, žurnalistai. JAV valdžia užsienio svečiui saugoti atsiuntė dar savų slaptosios tarnybos agentų. Čikagos miestas savo ruožtu paskyrė jam ir municipalinės policijos apsaugą. Tad galėjome tik pasidžiaugti mūsų premjero saugumu: kur jis pasisukdavo, visur paskui jį sekiojo turbūt tuzinas augalotų amerikiečių ir dar trys ar keturi savi sargybiniai. Bet ši ministro pirmininko ir jo palydos kelionė Lietuvai nieko nekainavo – visas išlaidas, kurios siekė keliolika tūkstančių dolerių, apmokėjo Amerikos lietuvių taryba.

Gediminas Vagnorius po oficialios programos Čikagoje turėjo apsilankyti Market Parke lietuvių bažnyčioje vykusiose pamaldose. Susirinko sausakimšai žmonių. Visi tikėjosi, kad po mišių nors trumpai pavyks pabendrauti su premjeru. Bet pirmieji iš suolų pakilę sargybiniai, pečiai pasisuko į žmones, padarė jam savotišką taką ir jį apsuptas, Gediminas Vagnorius, nesidairydamas į šalis, su niekuo nesisveikindamas, išėjo iš bažnyčios.

Premjero garbei lietuvių bendruomenė didžiulėje viešbučio „Martinik“ salėje rengė iškilmingą vakarienę. Norintieji joje dalyvauti turėjo įsigyti brangiai kainavusius bilietus ir visas pajamas buvo numatyta skirti Lietuvai remti. Be to, ta proga Gediminui Vagnoriui turėjo būti įteiktas Tautos fondo 100 tūkstančių dolerių čekis.

(bus daugiau)

Vilniaus "marčiulioniukų" keturiolikmečių komandos žaidėjai Chicagoje laukia rungtynių pradžios. Jie čia viešėjo kovo 6-16 dienomis
Ed. Šulaičio nuotr.

Šarūno Marčiulionio krepšinio mokyklos komandos viešnagė

Kovo 6 d. į Chicagoą dešimčiai dienų atvykusi Šarūno Marčiulionio krepšinio mokyklos keturiolikmečių žaidėjų komanda su treneriu Gediminu Uliu, mokyklos direktore Zita Marčiulionyte bei kitais palydovais apžiūrėjo ne tik Chicago bei jos apylinkes, bet čia ir rungtyniavo.

Kovo 7 d. Pasaulio Lietuvių centro naujai įrengtoje sporto salėje Lemonte, IL, vilniečiai be didelio vargo įveikė bendraamžius iš ASK "Lituanicos". Antradienį jie svečiavosi garbiausio pasaulio krepšinio Michael Jordan tėvo James atminimui pastatytuose rūmuose ir čia žaidė prieš ten veikiančio jaunimo klubo žaidėjus. Kadangi mūsiškiams reikėjo varžytis prieš amžiumi vyresnius jaunuolius, tai pergalė atiteko juodaodžiams krepšinio entuziastams.

Trečiadienio vakare vilniečiai rungtyniavo prieš Chicago vakarinio priemiesčio Lisle jaunųjų krepšinininkų komandą, kuri įveikė 52:45 rezultatu. O ketvirtadienį mūsiškiai pradėjo varžytis Illinois valstijos aštuntokų turnyre, kuris pravestas North Central kolegijos sporto salėje, Naperville, IL. Čia dalyvavo 32 penketukai ir vilniečiai iškovojo dvi pergales. Labai įtemptas buvo šeštadienio susitikimas su "Burlington Central Rockets", kurį tik po pratęsimo laimėjo vilniečiai 37:33.

Pirmose šio turnyro rungtynėse kovo 11 d. vilniečiai nugalėjo Genevos miesto "Raptors" penketuką 39:34. Šiame susitikime lietuvių haudai daugiausia taškų (11) pelnė aukštaūgis centro puolėjas (188 cm) Aleksandras Survutas. Kiti taškus įmetė buvo: Jonas Petravičius (8), Ažuolas Naujikas (6), Gediminas Šumyla ir Saulius Nakutis (po 5), Karolis Rimkevičius (4).

Tačiau vilniečiams nepasisekė sekmadienį, kovo 14 d., kuomet jie rungtyniavo baiginiame aštuonetuke. Jie turėjo supasuoti vietinei Naperville, IL, miesto komandai "Blazers" 33:38. Nežiūrint to, kad Lietuvos atstovai pirmavo beveik visą rungtynių laiką ir pirmą ketvirtį baigė 19:17 savo naudai, iš dalies teisėjų neobjektyvumo dėka, laimėjo amerikiečiai.

Iš viso vilniečiai žaidė 6 oficialias rungtynes, iš kurių 4 laimėjo. Taip pat vienerios buvo treniruotės pobūdžio prieš gerokai amžiumi vyresnius varžovus. Tad jų pasirodymą Chicagoje ir apylinkėse reikia vertinti teigiamai. Gaila, kad viešnagės metu pasitaikė šalti orai,

sniegas. Dėl to persiūsdė keli vilniečiai, kurie negalėjo žaisti pilna jėga.

Treneris Gediminas Ulys, prieš išvykdamas atgal į Lietuvą kovo 16 d. vakare, pareiškė, kad jaunesiems vilniečiams šis vizitas Chicagoje buvo labai naudingas ir kad jis labai dėkingas Andrei bei Donatui Tijūnėliams už pakvietimą ir rūpestingą globą. Taip pat prie svečių iš Vilniaus globos daug prisidėjo dr. Donatas Siliūnas, Rimantas Dirvonis ir būrys kitų.

Svečiai iš Vilniaus buvo pagerbti per ASK "Lituanicos" balių, įvykusių kovo 13 d. PL Centre, Lemonte. Čia vilniečiai apdovanojo prie šios išvykos surengimo bei pravedimo Chicagoje prisidėjusius žmones. Visa 18 asmenų delegacija iš Vilniaus gyveno privačių žmonių šeimose. Tad nemaža grupė tautiečių skyrė daug laiko ir dėmesio "marčiulioniukams".

Edvardas Šulaitis

JAV LB Elizabeth
ir Newark apylinkės

Aukų lapas

(1999 vasario 21 d.)

Maceikonis, Vytautas ir Gerda - \$500; Bitėnai, Dalia ir Riman - \$250; Covalessky, Bernard Dr. - \$250; Veblaičiai, Irena ir Julius - \$200; Budnikai, Ona ir Vaclovas - \$150; James, Alfonsas - \$100; Pociai, Birutė ir Antanas - \$100; Šernų šeima - \$100; Šeštokų šeima - \$100; Ramanauskai, Monika ir Jonas - \$75; Audėnai, Vladas ir Nijolė - \$50; Bitėnienė, Genovaitė - \$50; Jesaitis, Julia - \$50; Kaspariūnai, Eugenija ir Kazys - \$50; Laučius, Stephanie - \$50; Misiūnienė, Veronika - \$50; Normantienė, Albina - \$50; Ruzga, Audrė ir Frank - \$50; Serafinas, Anna ir John - \$50; Stukas, Albinas -

\$50; Švenčiūnas, Danielius - \$50; Žemaitienė, Marija Dr. - \$50; Kligenė, Valerija - \$40; Raugas, Valentinas - \$40; Gražulių šeima - \$30; Ivašauskienė, Meilė - \$30; Bitėnas, Alicia ir Algis - \$25; Sabaliauskas, Jonė - \$25; Savokaitienė, Ona - \$25; Kudirka, Birutė ir Vincas - \$20; Ragauskienė, Antanina - \$20; Raudytė Rūta - \$15; Macys, Mikas - \$10; Mitchell, Ann - \$10; Sciahetano, Joana - \$5.

Iš viso surinkta \$2720, iš jų pagal aukotojų pageidavimą \$2220 skirta JAV LB, \$225 - APPLE, \$250 - Tautos fondui, \$25 - Vaikų Vilčiai.

Vilniaus ginklų parduotuvėje

R. Šuikos nuotr.

Gruzijoje pažymimos 60-tosios pirmojo Gruzijos prezidento Zviado Gamsachurdijos metinės. Gruzijos prezidentas Eduard Ševardnadzė interviu radijui pažymėjo, kad 1991 m. referendumas Gruzijoje yra vienas svarbiausių Gruzijos naujosios is-

torijos įvykių. Gruzijos prezidentas balandžio 5 d. taip pat pareiškė, jog šalis yra pasiruošusi palikti Nepriklausomų valstybių sandraugą (NVS), jeigu nebus atsižvelgta į Gruzijos reikalavimus ir šalies aplinkybes.

Filosofas, išdrįsęs pasakyti, kad ne visada sugyvena tiesa ir gerumas

(atkelta iš 4 psl.)

sudužti. Tai supratęs, pasijuto esąs stipresnis, tačiau tikriausiai neapsiėjo be vidinės kovos. Individualybė negali turėti tik vieno idealo, tai iliuzija. Tačiau tik į gyvenimo pabaigą jis tai suprato, todėl reikėjo nueiti ilgą ir sunkų apmąstymų kelią.

- Ar jautėtės jam artimesnis dėl to, kad jūsų abiejų rusiškos šaknys?

- Taip. Susitikę visada pasibučiuodavome, bet apsieidavome be didelių emocijų. Apsikabiname kaip du rusai vaikinai, atsisėdame, štai ir visos ritualas. Nesu žydas, negalėjau suvokti šios jo asmenybės dalies. Berlin'o gyvenimas buvo fantastinis eksperimentas, kai XX amžiuje galima išlikti žydu. Kai buvo paskelbta Balfouro deklaracija, raginanti žydus sugrįžti į Pažadėtąją žemę, Berlinas klausė savęs: "Ar būsiu Izraelio žydas, ar kito likusio pasaulio?" Ir apsisprendė būti kito pasaulio žydu, nes jautė, kad Anglija yra jo namai. Mano knygoje kalbama, kaip žmogus, manevruodamas tarp įvairių žydiškumo pusių, keliauja per XX amžių. Viena priežastis, kad jo gyvenimą lydėjo sėkmė, - jis teisingai pasirinko.

- Kaip keitėsi jūsų santykiai per tą dešimtmetį?

- Iš pradžių mes nepasitikėjome vienas kitu. Prireikė laiko, kad ta nematoma siena sugriūtų. Aš esu kitos kartos atstovas, nesu žydas - mus daug kas skyrė. Bet pamažu - nepastebimai slenkant valandoms, kalbant ir ginčijantis, vaikščiojant po kalnus ir Londono gatvėmis, sėdint kartu klasikinės muzikos koncertuose ar vairuojant automobilį kaimo keliais, stebint, kaip silpsta jo sveikata, mes suartėjome. Tai nebuvo tėvo ir sūnaus santykiai, aš jaučiausi esąs jaunesnis draugas. Jis turėjo fantastinę dovaną būti draugu. Jis apsimetė, kad jam nesvarbu, ką pasaulis apie jį galvoja, kad jam nesvarbu, ką biografas apie jį parašys, o jeigu ir parašys, jis tos knygos neskaitys. Paskui jis staiga mirė. Man ta draugystė leido suprasti svarbiausią dalyką - se-

natvės nereikia bijoti. Berlin mėgo koncertus, kino filmus, paskalas, pobūvius - iki gyvenimo pabaigos. Tai drąsino ir įkvėpė: senatvė - ne liga. Jo smalsumas buvo beribis. Juokai ir anekdotai tryško fontanu. Jis žinojo pačius naujausius anekdotus ir dėl to džiūgaudavo.

- Ar kildavo nesutarimų?

- Didžiausia liberalo problema - visada išlikti drąsiam. Paprastai juos kaltina, kad jie kaip šarkos sėdi ant tvoros, kraipo uodegą, bet niekad nekrenta nei į vieną, nei į kitą pusę. Jis apie tai daug mąstė. Man buvo nesuprantama - kodėl. Jaučiau, kad jis per daug atsargus. Galėjo aiškiau pareikšti savo nuomonę dėl vienos ar kitos visuomeninės problemos, bet jis rinkdavosi kitą kelią. Jam buvo nemalonu, kai jį kaltino, kad jis nepalaikė Izraelio liberalų, trokštančių taikos su palestiniečiais. Kaip liberalas, ne izraelietis, jis suprato, kad ne jo reikalas patarti, ką reikia Izraeliui daryti. Iki gyvenimo pabaigos jis graužėsi, jog neparėmė kiek reikėjo Izraelio liberalų, siekiančių, kad Izraelyje būtų dvi religijos.

- Kokia didžiausia pamoka, kurią iš jo išmokote?

- Sunku pasakyti. Tai kaip tik tas dalykas, kurį jautė visi su juo bendravę žmonės: jis buvo vienintelis intelektualas, labiausiai už viską mylėjęs idėjas. Šiame amžiuje būti intelektualu reikė kintėti. Jis buvo kitoks: protas švietė malonumo šviesa. Jis buvo toks linksmuolis, kad negalioj apsaugoti. Optimistas, buvo malonu būti jo draugijoje. Tai darė nepaprastą įspūdį. Būti rašytoju, mokslininku ar intelektualu - šiais laikais baisus likimas. Savo gyvenimu Berlin rodė, kad protas gali būti linksmas, kad sunkią intelektualo naštą galima nešti su džiaugsmu. Jo mąstymas buvo panašus į keliuonę: nuo atsiminimų apie susitikimus su Salvadoru Dali jis peršokdavo prie Tony Blair, paskui staiga grįždavo atgal: "Kur mes ten sustojome, kai kalbėjome apie Dali?" Tai buvo tarsi keliuonė stebuklingu kilimu.

Nauji ŠALFASS stalo teniso čempionai

ŠALFASS stalo teniso pirmenybės įvyko Clevelande š. m. kovo 6 dieną. Pagrindinės varžybos vyko tarp Chicago Kranto ir New Yorko LAK. Taip pat dalyvavo tenisininkai ir iš Toronto bei Clevelando. Didžiausias siurprizas čia buvo pereinutų metų meistrių nuvainikavimas.

Pirmenybės vyko Clevelando stalo teniso klube. Sąlygos buvo geros. Tikėtasi daugiau dalyvių iš Toronto bei Clevelando. Sekančių metų kovo 20 d. planuojama stalo teniso pirmenybės praversti New Yorko.

Vyrų vienetą laimėjo New Yorko gyvenantis Eugenijus Arlauskas, įveikęs pereinutų metų meistrį Saulių Kemėžą 16:21; 21:14 ir 21:17. Trečią vietą laimėjo newyorkietis Donatas Stančiauskas, nugalėjęs clevelandietį Arūną Stanislovaitį.

Moterų čempione tapo Eglė Sidabrienė, įveikusi pereinutų metų meistrę Sonatą Petravičiūtę 21:15 ir 21:14. Abi finalistės yra iš New Yorko. Trečioji liko Bronė Saladžiuvienė iš Chicago. Vyrų dvejetus laimėjo Stančiauskas/Arlauskas, įveikę chica-

giečius Kemėžą/Aukštuolių 21:13 ir 21:16. Mišriuose dvejetuose Arlauskas/Sidabrienė nugalėjo bendraklubius iš New Yorko Stančiauską/Petravičiūtę 21:17; 23:21. O moterų dvejetuose Petravičiūtė/Sidabrienė įveikė chiegietes Saladžiuvienę/Verbiejūtę 21:15; 21:15.

Komandinėse varžybose dalyvavo trys komandos: Chicago Krantas, New Yorko LAK ir sudėtinė komanda iš Toronto, Clevelando ir Chicago žaidėjų. Kadangi vienas iš geriausių Kranto žaidėjų negalėjo dalyvauti, tai čempionais nesunkiai tapo New Yorko LAK, įveikę sudėtinę komandą 4:1 ir Krantą 4:0. Antroje vietoje liko sudėtinė komanda, nugalėjusi Krantą 4:0.

Vyrų vienetą laimėjo Vaidas Čikotas iš Tamos, finale nugalėjęs Vyty Gudavičių iš Kauno 6:3; 6:3. Trečią vietą laimėjo Ignas Alekna, įveikęs Ričardą Alekną Žabų iš Kauno 3:6; 6:4; 10:8.

Vyrų vienetą (virš 50 m.) laimėjo Juozas Simokaitis iš

(nukelta į 6 psl.)

IŠ LIETUVOS
REKORDŲ
KNYGOS

- Aukščiausias TV kamerai bokštas - 13,3 m aukščio - sumontuotas iš daugkartinio naudojimo konstrukcijų Vilniaus Vingio parke Lietuvos televizijos ir radijo komiteto užsakymu Romos katalikų bažnyčios popiežiaus Jono Pauliaus II sutikimui ir mišių transliavimui 1993 m. rugsėjo 4 d. Darbus atliko Vilniaus uždaroji akcinės bendrovė „Scenos techninis servisas“.

- Didžiausios blaivyklos - po 50 vietų - yra Vilniuje ir Klaipėdoje.

- Didžiausias akvariumas - 20 m skersmens, 760 m³ vandens talpos, 291 m² paviršiaus ploto - įrengtas buvusioje Kopgalio tvirtovėje 1973 m. Jūrų kultūros centre "Jūrų Lietuva" Klaipėdoje. Be jo, čia dar yra 31 įvairaus dydžio - nuo 1 m³ iki 16 m³ - mažesni akvariumai bei 6 lauko baseinai. 1994 m. atidarytas 1000 vietų žiūrovams delfinariumas. Jo baseino-arenos talpa - 2000m³, gylis - 5 m. Akvariumo ir delfinariumo projektą autoriai: architektas Petras Lapė ir Tautvydas Tubis.

- Didžiausia užtvanka - 20 m aukščio, apie 1,5 km ilgio - yra Kauno hidroelektrinės užtvanka. Pastatyta 1959 m. Nemunui užtvengti.

- Ilgiausias molas nutisęs į Kuršių marias 210 m. Tai jūrų perkėlos Klaipėda - Mukranas dalis.

- Didžiausias kilnojamas stogas - 230,4 m² ploto - Lietuvos konstruktorių pastatytas 1996 m. liepos 12-14 dienomis Rygos Mieža parko estradoje koncerto „Rock Summer Riga-96“ scenos uždengimui. Jo plotis - 19,2 m, gylis - 13,2 m, svoris - 8,088 t. Sceną bei stogą sumontavo Vilniaus uždaroji akcinės bendrovė „Scenos techninis servisas“.

VANDENS TRANSPORTAS

- Didžiausi pasaulyje laivai - keltai yra "Klaipėda", "Vilnius", "Kaunas" bei du Vokietijos laivai "Mukran" ir "Greifswald", aptarnaujantys geležinkelio perkėla Klaipėda - Mukranas (Vokietija). Pastatyti Vismaro (Vokietija) Načio Tezeno laivų statykloje, jie yra dviejų denių, 190,50 m ilgio, 28,00 m pločio, 11 700 t vandentalpos. Šiuose laivuose telpa po 103 standartinius 14,83 m ilgio, 83 t svorio geležinkelio vagonus, Tarptautinės perkėlos 506 km, arba 273 jūrmilių, atstuma keltai įveikia per 20 val. Reisas, įskaitant manevravimą uostuose, trunka 24 val.

- Ilgiausias žvejybinis laivas - "S. Girėnas". Tai 167 m ilgio, 24 m pločio, 14,8 m borto aukščio, 7,5 m grimzlės ir 20 850 t vandentalpos plaukiojanti bazė. Pastatyta Kylio (Vokietija) Kieler Howaldswerke laivų statykloje. Kitas toks pat, tik vėliau pastatytas laivas pavadintas "S. Darius".

- Ilgiausi motorlaivai - tai 11 sausakrūvių serijos "Kapitan Panfilov" laivų. Jų ilgis - 146,21 m, plotis - 20,65 m, vandentalpa - 20 165 t. Motorlaivai statyti Chersono (Ukraina, Krymo sritis) laivų statykloje 1975 - 1981 m.

- Didžiausias vidaus vandenų laivas - 1000 t talpos barža, pastatyta 1982 m. Kauno laivų remonto įmonėje. Ši barža plaukioja tarp Jurbarko ir Klaipėdos.

**Pasirodė
V. Valkavičiaus
trilogija
apie lietuvių
išėivijos parapijų
gyvenimą Amerikoje**

Istoriko kun. Vinco Valkavičiaus trilogija "Lihuanian religious life in America" ("Lietuvių religinis gyvenimas Amerikoje") po 12 metų darbo galutinai baigta. Šiuose tomuose yra straipsnių apie daugiau kaip 130 lietuvių katalikiškų parapijų, taip pat ir informacijos apie lietuvių protestantus. Yra septynių (vyrų ir moterų) vienuolių aprašymai, nemažai kunigų ir brolių biografijų.

Pirmas tomas apima rytus. Antrajame – vien tik Pensilvanija. Trečiasis skirtas vakarinėms kolonijoms: Clevelandui, Chicagai, Detroitui ir kt.

Recenzentas prof. Alfred Senn rašė apie pirmą tomą: "Šiame rinkinyje yra pozityvias abejones keliančių detalių; (...) tai nuostabus trumpų istorijų ir apibūdinimų rinkinys (...)" (*Catholic Historical Review, Spring, 1983*). Sociologas Aleksandras Gedmintas apie antrą tomą sako, kad autorius "padėjo pamatus, kurių ateities istorikai privalės laikytis" (*Journal of Baltic Studies, Spring, 1998*).

Knygos pavadinimas dar ir neapima plataus lietuviško gyvenimo atspindžio. Kiekvie-

Orvidų sodybos eksponatai

V. Kapočiaus nuotr.

name tome yra po ilgą įžanginį vedamąjį straipsnį, apibūdinantį bendrą lietuvių gyvenimą, su informacija apie kairiuosius. Trilogija pilnai indeksuota pagal asmenis, vietas, parapijas ir temas.

Dar prieš pradėdant šį projektą 1986 m. Valkavičius jau buvo žinomas amerikiečių istorikų tarpe. Kai tik buvo paskelbta apie šį bandymą, štai ką sakė istorinės garsenybės. Oscar Han-

dlin (Harvardo U-tas): "Neabejoju, kad šis sumanymas bus užbaigtas, ir esu tikras, kad jis vertingai prisidės prie Amerikos so-

(nukelta į 7 psl.)

Nauji ŠALFASS stalo teniso čempionai

(atkelta iš 5 psl.)

Kauno, nugalėjęs Vytautą Vaidžiulį iš Vilniaus 6:7; 6:2; 10:7. Trečią vietą pelnė Rytis Macjauskas, įveikęs Kauno Vytauto Didžiojo Universiteto rektorių Vytautą Kaminską 6:3 ir 6:2.

Vyrų vienetą (virš 60 m.) laimėjo Jurgis Vodopalas iš St. Peterburgo, įveikęs Benitą Gudavičių iš Kauno 6:7; 6:2 ir 12:10. Trečia vieta atiteko Algiui Saunoriui iš Hamiltono, Kanada.

Moterų vienetą laimėjo Irena Špaukauskienė, nugalėjusi Kristiną Solovjovą 6:1; 6:1. Abi yra iš Kauno. Trečia vieta teko kauniškei Simanavičienei.

Moterų vienetą virš 50 m. laimėjo kauniškė Nijolė Gudavičienė prieš palangiškę Birutę Rabikaitę 6:2; 6:1. Trečia vieta atiteko Natalie Martinkus iš Midland Park, NJ, kuri įveikė Vandą Vebeliūnienę 1:6; 6:3 ir 10:4.

Vyrų dvejetą laimėjo Čikotas/Krikščionas, įveikę V. Gudavičių/I. Alekną 6:4; 6:4. Trečią vietą laimėjo R. Alekna/V. Kliunka, įveikę Simokaitį/Linonį 6:3; 6:0.

10 porų. Laimėtojai tapo V. Gudavičius/N. Gudavičienė, įveikę Šimokaitį/Špaukauskienę. Trečioji vieta teko Kurtinaičiui/Solovjovai, kurie įveikė Macjauską/Vebeliūnienę 6:2; 6:3.

Moterų dvejetą laimėjo Rabikaitė/Špaukauskienė, nugalėjusios Gudavičienę/Vebeliūnienę 6:3, 4:6; 10:2.

Lietuvos ir Baltarusijos prezidentų susitarimų (praėjusiais metais Baltarusijos-Lietuvos pasienyje) rėmuose Baltarusijos vyriausybė artimiausiu metu sukurs darbo grupę, kuri

parengs nutartą steigti humanitarinio - kultūrinio Lietuvos-Baltarusijos Pranciškaus Skorinos fondo įstatų projektus. Analogiška grupė kuriama ir Lietuvoje.

VASAROS SKRYDŽIAI I VILNIŲ

iš New Yorko (JFK) Finnair linija

Geg. 14 - Birž. 13	\$650
Birž. 14 - Rugp. 15	\$800
Rugp. 15 - Rugs. 30	\$650

Išvykimas ir grįžimas pirmadieniais
birželio 7 - rugpjūčio 30 --- \$700
Bilietus nusipirkti iki balandžio 30

Pilnas mokesčiai
Papildinti skrydžiai iš visų JAV miestų

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel.: 718-423-6161

800-778-VYTIS

Fax: 718-423-3979

e-MAIL: VYTTOURS@EARTHLINK.NET
web site: www.vytistours.com.

Riga Ven Travel Inc.

- We have GREAT CRUISES •
- Tours to Ireland, Scotland, England and Europe •
- Discover Costa Rica •

and always

Low fares to VILNIUS

From New York - JFK

APRIL \$349.-

MAY 1 - 13 - \$475. - MAY 14 - JUNE 13 - \$650.-

JUNE 14 - AUG 15 - \$800.-

with

All Fares plus Tax

Call

INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706

Tel. 516-665-4455 Fax 516-665-6164

1-800-291-8311

E-mail: Riga Ven@worldnet.att.net

TIKRAS KAIMIETIŠKAS SŪRIS PAGAMINTAS TRADICINIU BŪDU

ANDRULIO šeima Michigan valstijoje nuo 1940 m. senovišku tradiciniu būdu gamina sūrius. Turime jų įvairiausių, paragaukite: sūriai be priedų, be druskos, sūriai su kmynais, su "chives", Pesto, su krapais, su česnakais ir svogūnais ir Feta sūriai. Šiuos sūrius rasite maisto parduotuvėse, "deli" skyriuje. Galite užsisakyti ir telefonu: 616-462-3301 arba per world wide web: www.andrulischeese.com

Michigan Farm Cheese Dairy, Inc.
4295 Millerton, Fountain, MI 49410

SCHUYLER SAVINGS BANK

Mes siūlome:

*Taupymo sąskaitas *Taupymo sertifikatus

*IRA sąskaitas

*Asmeniškas ir komercines čekių sąskaitas

*Tiesioginį pinigų deponavimą

*Namų paskolas *Automobilių paskolas

* Namų remonto paskolas *Sąskaitų paskolas

*Namų (Home Equity) paskolas

Naujos, patogios darbo valandos ir draugiškas patarnavimas gerai tarnauja mūsų visuomenel...

Mūsų adresas:

24 Davis Avenue

Keamy, NJ 07032

(201) 991-0001

arba skambinkite nemokamai:

1-888-SCHUYLER

(1-888-724-8953)

Pigios kelionės į Pabaltį 1998-99
per UNIONTOURS

VILNIUS

6 naktys/ 7 dienos

tikrai \$660 asmeniui

dvigubame kambaryje

Nuo ketvirtadienio iki trečiadienio. Į kainą įeina:

FINNAIR skrydis ten ir atgal

5 naktys viešbutyje "Šarūnas"

taip pat mokesčiai ir pusryčiai kasdien.

Skambinkite UNIONTOURS

sužinoti apie kitokias keliones į Pabaltį.

Mūsų eksportas parūpins Jums pigiausias skrydžius.

prieinamom kainom geriausias viešbutius ir viešines

ekskursijas po Lietuvą.

212 683-9500 arba 800 451-9511

UNIONTOURS

245 Fifth Avenue

New York, NY 10016

Fax: 212 683 9511

e-mail: travel@uniontours.com

On the net: www.uniontours.com

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127.

Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

- SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ
- Pagalba Lietuvai - Gift of Hope
- SKAMBUČIAI Į LIETUVĄ - 46 C/MINUTE
- Pinigų pervedimas į Lietuvą

APRIL PICKUP SCHEDULE

Kennebunkport, ME	Apr. 21	12-1 PM
Albany, NY	Apr. 22	7-8 PM
Binghamton, NY	Apr. 23	9-10:30 AM
Scranton, PA	Apr. 23	12-2 PM
Frackville, PA	Apr. 23	5-6 PM
Philadelphia, PA	Apr. 24	9:30-11:30 AM
Brooklyn, NY	Apr. 24	12-4 PM
Baltimore, MD	pick-up	cancelled
Bridgeport, CT	Apr. 25	8-9 PM
Norwood, MA	Apr. 28	6-7 PM
Putnam, CT	Apr. 29	1-2 PM
Providence, RI	Apr. 29	4-5:30 PM

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus

siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

PICK-UP SCHEDULE FOR APRIL-MAY 1999

April 27	New Britain, CT	11-12 noon
	New Haven, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
April 29	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
April 30	Philadelphia, PA	11-12 noon
May 1	Brooklyn, NY	12-1pm
May 4	New Britain, CT	11-12 noon
	New Haven, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
May 6	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
May 7	Philadelphia, PA	11-12 noon
	Baltimore, MD	4-5 pm
May 8	Brooklyn, NY	12-1pm

For more information please call:
1 800-775-7363 or 914-258-5133

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$375 r.t.

One way to Vilnius \$250

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

Pasirodė V. Valkavičiaus trilogija apie lietuvių išėvijos parapijų gyvenimą Amerikoje

(atkelta iš 6 psl.)

cialinio gyvenimo istorijos". Christofer Kauffman (*U.S. Catholic Historian* redaktorius): "Lietuviškų parapijų istorijos projektas bus vienas iš geriausių etninių istorijų. (...) [Valkavičius] yra vienas iš geriausiai Amerikos lietuvių patirtį atspindinčių istorikų. (...) Galėčiau asmeniškai paliudyti jo erudiciją (...)". Rudolf Vecoli (Imigraci-

jos Istorijos Tyrimo Centro direktorius): "(...) daug siekias, svarbus pažadas [Valkavičiaus], prisiimant projekto vykdytojo ir atskirų dalių redaktoriaus vaidmenį, parodyti savo autoritetinumą".

Ši anglų kalba išėjusi informatyvi trilogija įtvirtina lietuvių vardą JAV bibliotekose ir universitetuose, kadangi angliškai kol kas labai mažai medžiagos apie Amerikos išėviją. Vertėtų užsisakyti trilogiją vietinėms bibliotekoms ne tik Amerikoje, bet ir Lietuvoje. Norint gauti informacijos lapelį arba užsisakyti šias knygas, galima kreiptis į: Lithuanian Parish History Project, 36 St. George Ave, Norwood, MA 02062-4420; faksas: 1-(781)-762-6389.

Tomas A. Michalskis, Ph. D.

EUROPOS KOMISIJA SKUBINA IAE PIRMOJO BLOKO UŽDARYMĄ, DĖL ANTROJO SIŪLO DERĖTIS

(atkelta iš 1 psl.)

Jis pabrėžė, kad būtina laikytis BSS sąlygų, "ir pirmas reaktorius privalo būti uždarytas po kelerių metų".

Minėtąją sutartį Lietuvos Vyriausybė pasirašė 1994 metais su Europos rekonstrukcijos ir plėtros banku (ERPB), kad gautų 39 milijonus ECU Ignalinos jėgainės saugumui užtikrinti.

Lietuva šia sutartimi įsipareigojo eksploatuoti IAE iki ateis laikas keisti reaktorių kuro kanalų, nors jėgainės projekte numatyta galimybė kuro kanalus pakeisti ir prastėti reaktorių eksploatavimą dar dešimtmečiui.

Pasak EK pareigūno, įsitikinimas, jog RBMK tipo reaktoriai nesaugūs, "tebėra Europos Sąjungos filosofijos dalis".

EK pareigūnas teigė, kad pagal Stojimo partnerystės įsipareigojimus Lietuva dar įpareigusiųjų metų pabaigoje privalėjo apsispręsti dėl IAE uždarymo laiko. Pasak J. Trestoure, apsisprendimo Lietuvai laikas pratęstas iki šių metų pabaigos.

EK pareigūno teigimu, ES ekspertų parengtoje studijoje nurodoma, jog IAE abiejų reaktorių uždarymas per 50 metų kainuos 1 milijardą eurų.

"Viską supjaustyti mažais gabalėliais, sudėti į saugius konteinerius ir saugoti, kol jų turinys nebebus pavojingas, kainuos maždaug 1 milijardą eurų 50-čiai metų", sakė EK pareigūnas.

Pasak jo, šie apytiksliai skaičiai visai nenumato socialinių uždarymo pasekmių išlaidų.

J. Trestoure nuomone, uždarymo laikotarpiu dabar jėgainėje dirbantiems žmonėms negresia prarasti darbą, nes uždarymo darbams gali būti panaudoti turimi žmonių ištekliai.

EK pareigūno nuomone, Lietuvai derėtų pasirūpinti dabartiniams Visagino darželinukais, garantuojant jiems užimtumą po kelių dešimtmečių.

"Mes maloniai suteiksime pagalbą per PHARE programą,

kad dabartiniai darželinukai rastų darbą ateityje", sakė J. Trestoure. Jis pabrėžė, kad ši pagalba "turi būti simbiozėje su nacionaline programa".

Be to, atsižvelgiant į krašto ateitį "po IAE" Lietuvos Vyriausybė privalo parengti regioninės plėtros programą, numatančią paramą smulkiajam ir vidutiniam verslui bei turizmo potencialo plėtojimą.

Pasak J. Trestoure, darbo grupė palygino savo skaičiavimus dėl energijos gamybos ir jos poreikio, aptarė dabar veikiančių jėgainių potencialą, "vienų jų pranašumą prieš kitas".

Anot EK pareigūno, tebevyksta "labai sudėtinga" diskusija dėl elektros energijos tarifų. Be to, derybininkai aptarė "socialinius komponentus", kas vyks Visagino rajone po IAE uždarymo.

Pasak J. Trestoure, "siekiant išvengti nesusipratimų ir susitarti dėl poreikių, gamybos, tarifų, valdymo ir socialinių klausimų vertinimų", nutarta įsteigti darbo grupes, kurios sudarytų sprendimų ir susitarimų duomenų bazę.

EK atstovai netrukus lankysis Lietuvos jėgainėse, taip pat ir IAE.

Omnitel Laikas

Čečėnijos prezidentas Aslan Maschadov tautos susirinkime Staryje Atagy gyvenvietėje pareiškė, kad Čečėnija niekada nepasuks pasaulietinės valstybės kūrimo keliu. Jis užtikrino, kad nebus atsisakyta nepriklausomos islamo valstybės idėjos. Prezidentas paragino tautą vienyti ir priminė, kad Čečėnija turi daug užsienio priešių. Susirinkime dalyvavęs eksprezidentas Zelimchan Jandarbijev viešai apsikabinęs su A. Maschadovu ir pareiškė, kad pritaria tautos susitellimo idėjai. Prieš susirinkimą Staryje Atagy gyvenvietėje A. Maschadov tik specialiu tarybų dėka išvengė pasikėsinimo.

Saulės ciklas žemdirbystės planavime patikimesnis nei valdžios politika

(atkelta iš 2 psl.)

žemės ūkininkas puoselėja parką ir yra iškąsęs tris tvenkinius karpiais ir karošams. Vasario 16-osios proga Prezidentas Valdas Adamkus jį ir dar 11 ūkininkų apdovanojo Didžiojo Lietuvos kunigaikščio ordino 1-ojo laipsnio medaliu už nuopelnus Lietuvai. Ūkininkas iki šiol

nežino, kaip jis pateko į apdovanojamųjų sąrašus, tačiau jam labai malonu pasijusti įvertintam. Beje, pats ūkininkas prisi-pažįsta balsavęs už teisininką Artūrą Paulauską, tačiau mano, kad tapęs prezidentu, p. Paulauskas nebūtų jo apdovanojęs.

Lietuvos Rytas

Anna Kaskas mirties metinės Hartforde

Anna Kaskas

Anna Kaskas, garsi Metropolitan Operos solistė, atsisakė su šiuo pasauliu praeitų metų kovo 19 d., Wellsboro, Pennsylvania, slaugos namuose, sulaukusi 91 metų. Jos vienerių mirties metų sukaktį paminėti į Šv. Trejybės bažnyčią š. m. kovo 19 d. susirinko nemažas skaičius Hartfordo lietuvių, giminių bei pažįstamų.

Anna Kaskas (Ona Katkauskaitė) gimė 1907 m. Ridgefield, CT, ir nuo jaunų dienų išsiskyrė ypatingu balsu. Prezidentas Antanas Smetona, informuotas monsinojono Jono Amboto, tuometinio Šv. Trejybės parapijos klebono, atkreipė dėmesį ir sudarė jai sąlygas studijuoti dainavimą Kauno Operoje, Lietuvoje, La Scala, Italijoje, ir Juilliard School of Music, New Yorke. Nugalėjusi Metropolitan konkurse Rise Stevens, Anna Kaskas tapo Metropolitan Operos žvaigždė pirkakart pasirodžiusi Magdalenos vaidmenyje operoje "Rigoletto" 1936 m. gegužės 13 d. Dešimtį metų Anna Kaskas dainavo Metropolitan Operoje įvairius vaidmenis, o jos mėgiamiausias buvo Azucena G. Verdi operoje "Il Travatore". Šalia dainavimo operose ir koncertuose, ji taip pat dirbo muzikos ir balso mokytoja. Abu jos tėveliai, gimę Lietuvoje, idėgė Annai lietuvišką dvasią, tad ji visur ir visada didžiavosi būdama lietuvaitė ir kaip galėdama garsinti Lietuvos vardą.

Anna Kaskas vienerių metų mirties prisiminimas prasidėjo šventomis mišiomis, kurias atnašavo Šv. Trejybės bažnyčios administratorius kun. John P. Conte ir buvęs šios parapijos klebonas kun. Juozas Matutis. Mišių skaitinius skaitė Alfonsas Dzikas ir Ona Stanulienė. Savo pamoksle kun. Conte prisiminė Anną Kaskas kaip Hartfordo garsenybę, kuri nešė garbę ne tik visiems lietuviams ir Šv. Trejybės parapijai, bet ir visam Hartfordui. Mišių metu vargonavo ir giedojo muz. Jur-

gis Petkaitis. Šventų mišių pabaigoje parapijos komiteto pirmininkas Eugenijus Žiūrys trumpai apibūdino Anną Kaskas gyvenimą ir jos svarbą lietuviams. Tada jis pristatė solistės sūnų Anthony Lokot, Jr., iš Pittsford, NY, ir pakvietė jį pasidailinti mintimis apie savo mamą. Anthony Lokot prisiminė savo mamą kaip labai šiltą asmenybę, kuriai sūnus visuomet užėmė pirmą vietą ir ji buvo jam tik mama, o ne pasaulinė garsenybė. Po sūnaus minčių buvo pakviesta Anna Kaskas dukterėčia Loretta Reece iš Old Saybrook, CT, kuri prisiminė savo tetą, kaip grožio skleidėją: ji pati buvo graži, ji gražiai dainavo, jos visa gyvenimo filosofija buvo visur ir visada siekti grožio. Paskutinis kalbėtojas buvo Howard O'Connell, 85 metų tenoras, dainavęs ir giedojęs su Anna Kaskas šešerius metus iki 1936 m., kol ji perėjo į Metropolitan Operą. Jis sakė esąs jos didelis gerbėjas ir garbintojas, ne tik jos gražaus balso ir talento, bet ir jos nuostabios asmenybės, su kuria buvo didelis malonumas bendrauti ir dirbti. Jis turėjo su saviu solistės plokštelių rinkinį, kurį padovanojo sūnui Anthony Lokot.

Eugenijus Žiūrys, padėkojęs kalbėtojams bei atsilankiusiems, pakvietė visus į bažnyčios salę pasivaikinti kavute ir pyragaičiais, paruoštais Hartfordo Lietuvių Bendruomenės pirmininkės Danutės Grajauskienės.

Taip Hartforde buvo prisiminta ir pagerbta Metropolitan Operos solistė Anna Kaskas.

Lionė Simonaitienė

Lietuvos pramonininkų konfederacija pasirašė tiesioginio bendradarbiavimo sutartį su didžiausia Italijos pramonininkų organizacija "Confindustria" ir dar šiais metais, jai padedant, planuoja surengti Lietuvos įmonių pristatymą keliuose Italijos regionuose.

Tradicinė Kaziuko mugė Chicagoje

Kaip ir kiekvienų metų kovo pradžioje, taip ir šiemet, jau 41-ji kartą, skautai ir skautės kovo 7 d. surengė Kaziuko mugę. Trys Jaunimo Centro pastato aukštai buvo pilni jaunųjų ir vyresniųjų skautų bei įvairaus amžiaus mūsų tautiečių.

Šiemet mugės atidarymas susilaukė ypatingų svečių: Vytauto Landsbergio, Lietuvos Seimo pirmininko, ir žmonos Gražinos, Lietuvos ambasadoriaus Washingtono Stasio Sakalausko, Lietuvos ambasadoriaus Pietų Amerikoje Vytauto Dambravos, Lietuvos gen. konsulo Chicagoje Giedriaus Apuko. Žinoma, netrūko ir dažniau čia matomų žinomų asmenų: lankėsi garbės konsulas Vaclovas Kleiza, "Draugo" vyr. redaktorė Danutė Bindokienė, LSS vyr. skautininkė Rita Penčylienė su pavaduotoja Maryte Utz ir daugelis kitų. Svečių būryje matėsi ir Šarūno Marčiulionio krepšinio mokyklos jaunųjų komanda su vadovais iš Vilniaus.

Visi apsilankiusieji čia pamatė skautų, skaučių pagamintus dirbinius, pamėgino laimėti loterijose, pasivaikšino kavinėse ir valgyklose. Visiems čia buvo ką nors įdomaus pamatyti, patirti, na

ir susitikti pažįstamus, draugus.

Beje, prof. V. Landsbergis po vizito Kaziuko mugėje, turėjo skubėti į Pasaulio Lietuvių Centrą Lemontan, kur vietos Lietuvos konservatorių (Tė-vynės Sąjungos) skyrius buvo surengęs susitikimą su lietuvių visuomene. Iš ten vėl grįžo į Chicago, kur jo garbei buvo surengta vakarienė, o kovo 8 d. jis dalyvavo politinėse svarstybose Loyolos universiteto suruoštame "National Strategy Forum" simpoziume. Vienas to simpoziumo aktyviųjų dalyvių, žurnalistas Michael McGuire "Chicago Tribune" dienraštyje (kovo 9 d. laidoje) išspausdino ilgąją rašinį apie prof. Landsbergio vizitą Chicagoje. Tokiu būdu Lietuvos vardas vėl nuskaubė didžiojoje amerikiečių spaudoje, kas dabar gana retai pasitaiko. Ed. Sulaitis

Dagestano ir Ičkerijos tautų kongresas nusprendė pasiųsti į Kosovą savanorių taikdaryų batalioną. Pasak šio kongreso emyro pavaduotojo Movladžio Udugovo, batalionas gins Kosovo musulmonus nuo Jugoslavijos valdžios vykdomo genocido.

Lietuvos Nepriklausomybės dienos minėjimas Filadelfijoje

Lietuvos nepriklausomybės švenčių – Vasario 16 ir Kovo 11 dienos – labai iškilmingas paminėjimas įvyko Philadelphiaje sausio 21 dieną.

Šis renginys buvo tikrai išskirtinis įvykis visiems jame dalyvavusiems. Iškilmingumas, puiki šventės organizacija, nuširdžiausia padėka ir pagarba kariaus, gelbėjusiems mirtinai sužeistą lietuvių Bosnijoje, ir didelis būrys svečių ši nepriklausomybės paminėjimą padarė tokiu neeiliniu įvykiu.

Šventė prasidėjo iškilmingomis šv. Mišiomis šv. Andriejaus bažnyčioje. Mišias koncelebravo kun. Petras Burkauskas ir Vilkaviškio vyskupijos kaptulos garbės kanauninkas monsinojoras Leonas Pek-Pacuikevičius. Tautiniais rūbais pasipuošę parapijiečiai lydėjo įnešamas Amerikos, Lietuvos ir organizacijų vėliavas. Ispūdingai į visus kreipėsi kun. Petras Burkauskas. Pamokslą pasakė kanauninkas Pacuikevičius, kviesdamas visus susivienyti maldai.

Akademinei šventės daliai įvyko Lietuvių namuose. Pilnaitė salė (tokio žmonių atplūdžio jau senokai nebuvo), vaikai visur sekioja labai draugišką operatorių iš televizijos stoties, vienas po kito renkasi amerikiečių kariškiai, svečiai. Oficialioji šventės dalis prasidėjo iškilmingai skambant Amerikos ir Lietuvos himnams, akompanuojant kariškių orkestrui. Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Vytautas Bagdonavičius į sceną pakviečia neeilinius svečius – 3 ameri-

kiečių seržantus, atvykusius kartu su žmonomis. Amerikiečiai kariškiai – SFC Charles Crego, Sgt. Robert Bastian, Sgt. Horace Johnson parodė ypatingą drąsą, rizikuodami savo gyvybėmis, iš užminuoto lauko Bosnijoje išnešę mirtinai sužeistą lietuvių, vyr. leitenantą Normundą Valterį, vykdžiusį NATO Taikos igyvandinimo misiją. Audringais plojimais, atsistoje, daugelis su ašaromis akyse dėkojome amerikiečiams didvyriams. Į ši pagerbimą buvo atvykę aukšto rango amerikiečių karininkai, pulkininkai, majorai. Kalbą pasakė Philadelphiajos miesto meras Edvard Rendell, kasmet atvykstantis į Lietuvos Nepriklausomybės šventę ir per 8 savo kadencijos metus nė karto jos nepraleidęs.

Idomia ir nuosirdžiai kalbėjo pirmasis Lietuvos karinis atstovas Amerikoje majoras Valdemaras Sarapinas, į šį minėjimą surengė Philadelphiajos LB apylinkės valdyba, vadovaujama energingo pirmininko Vytauto Bagdonavičiaus. Minėjimą gražiai pravedė Jūratė Krokys-Stirbys ir John Zerr.

Violeta Razgaitienė

Tauriam lietuviui, sporto veteranui

A. + A.

kpt. JONUI KLIVEČKAI

mirus, nuosirdžiai užjaučiame žmoną MALVINĄ, sūnus RIMĄ ir GIEDRIŲ bei jų šeimąs.

Vladas Adomavičius
Vytautas Beleckas
Dionizas Prancėvičius
Lionginas Vaitkevičius

Neringa Inc. su Nek.Pr. Marijos Seserimis
organizuoja ir praveda stovyklas
"Neringos" stovyklavietėje Vermonte

99m. "NERINGOS" STOVYKLOS

Lietuvių kalba liepos 11-25 d.d. - vaikams 10-16 metų
liepos 25-31 d.d. - vaikams 6-10 metų
liepos 25-31 d.d. - vaikams 13-16 metų
rugpjūčio 1-7 d.d. - šeimoms su mažais vaikais
Anglų kalba - lietuvių kilmės
rugpjūčio 8-21 d.d. - vaikams 7-16 metų
rugpjūčio 21-24 d.d. - šeimoms su mažais vaikais

INFORMACIJA - REGISTRACIJA
kreiptis į Daną Grajauskaitę
66 Salisbury Rd. Watertown MA 02472
tel: 617-923-4583 e-mail: neringai@yahoo.com

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: jkcleras@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Dail. Juozo Bagdono apžvalginė tapybos kūrinių paroda įvyks š. m. balandžio 24 - 25 d. Kultūros Židinio apatinėje salėje. Parodoje bus darbų iš įvairių dailininko kūrybos periodų: realistiniai iš Vokietijos ir Kolumbijos, Vilniaus architektūros ir dabartiniai abstraktai. Parodos atidarymas šeštadienį, balandžio 24 d. 6 val. vak. *Žiūr. skelbimą šio puslapio apačioje.*

Maironio lituanistinės mokyklos mokytojai ir mokinių tėveliai **keps kugelį** balandžio 25 d., sekmadienį, ir tuoj po sumos Apreiškimo par. salėje vaišins visus atsilankiusius. Programa išpildys lituanistinės mokyklos mokiniai. *Visi kviečiami.*

Mišios už Antaną ir Bronę Reventus bus aukojamos Pranciškonų koplyčioje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY, šeštadienį, gegužės 1 d., 10 val. ryto. Mišias užprašė sūnūs Rimas ir Jonas Reventai. Giminės, draugai ir pažįstami kviečiami tą dieną maldose prisiminti velionius Bronę ir Antaną Reventus.

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Lietuvos Vyčių 110 kuopa savo 75 metų veiklos sukaktį atžymės balandžio 25 d. **pie-tumais - šokiais.** Bilietų kaina 25 dol. asmeniui. Jie gaunami pas Eleną Matulionytę tel. 718-326-3398 arba pas Bruno Rutkūną tel. 516-628-2292.

Gegužės 9 d. yra Motinos diena. Visos mišios tą dieną yra skirtos už gyvas ir mirusias motinas. Dėl mišių intencijų prašome kreiptis į kleboniją darbo valandomis tel. 326-2236.

Gegužės 23 d., Sekminėse, parapijiečiai kviečiami dalyvauti trijų kaimyninių parapijų bendroje procesijoje pagerbti Švč. Sakramentą. Procesija prasidės Holy Cross par. bažnyčioje.

Stasys Zacharka, buv. Lietuvos kariuomenės karininkas, gyv. Corning, NY, mirė 1998 m. balandžio 26 d. Pirmųjų mirties metinių proga mišios už jo sielą bus aukojamos St. Patrick's bažnyčioje Corning, NY, balandžio 29 d., 9 val. ryto. Žmona Irena kviečia draugus ir pažįstamus tą dieną maldose prisiminti velionį.

Vladas Vijeikis, žinomas humoristas iš Chicagos, dalyvaus Žurnalistų Sąjungos valdybos rengiamos vakaronės programoje. Vakaronė bus gegužės 22 d. Kultūros Židinio salėje.

Vysk. P. Baltakio, OFM kalendorius

Balandžio 20 - Brooklyn, NY, Religinės Šalpos posėdis.

Balandžio 25 - Philadelphia, PA, Šv. Andriejaus parapijos 75 m. jubiliejus.

Birželio 13 - Philadelphia, PA, kardinolo A. Bevilacqua 50 m. kunigystės jubiliejus.

Birželio 17-20 - Tucson, AZ, Pavasariniai NCCB posėdžiai.

Birželio 25 - Vokietija, Vario 16 gimnazijoje Sutvirtinimo sakramentas; Maierhofen'e - lietuvių kunigų posėdžiai.

Liepos 1-11 - Lietuva. Pasitarimai - Lietuvos Vyskupų konferencija; Kretinga - pranciškonų diakonų ir kunigų šventinimai.

Liepos 12-19 - Vokietija, Studijų dienos; PLB pirmininkų suvažiavimas; Lietuvių Chartos 50-ties metų minėjimas.

Liepos 26 - rugpj. 10 - Kanada.

Rugsėjo 13-20 - Roma, "Ad Limina" vizitas.

Rugsėjo 25 - New Britain, CT, LKR Šalpos metiniai posėdžiai.

Rugsėjo 26 - Hartford, CT, Maldos diena už Lietuvą.

Lapkričio 14-18 - Washington, DC, Rudeniniai NCCB posėdžiai.

Gruodžio 19 - Cincinnati, OH, arkiv. Pilarczyk vyskupystės šventimų jubiliejus.

Apreiškimo par. žinios

Parapijos Tarybos posėdis įvyko balandžio 6 d. klebonijoje. Prel. D. Cassato negalėjo dalyvauti, bet pranešė V. Sidui, kad yra susitarta su Jėzuitų ordinu dalį klebonijos jiems išnuomoti. Apsigyvens šeši Jėzuitai. Eina derbys atnaujinti sutartį su mokykla, kuri veikia mokyklos pastate. Ryšium su sutarties atnaujinimu reikia tikėtis kapitalinio pastatų atnaujinimo remonto.

Kun. Balys Ivanauskas, Šv. Jurgio parapijos Cleveland, OH, klebonas emeritas, mirė š. m. kovo 16 d., sulaukęs 88 metų amžiaus. Kunigu išventintas 1939 m. Šv. Jono katedroje Cleveland, OH. Beveik visus kunigavimo metus praleidęs lietuviškoje parapijoje. 1961 m. buvo paskirtas Šv. Jurgio par. klebonu, kur išbuvo iki išėjimo į pensiją 1980 m.

Palaidotas kovo 20 d. iš Šv. Jurgio parapijos Holy Sepulchre kapinėse, Southfield, MI. Laidotuvsė dalyvavo 2 vyskupai, 27 kunigai ir 175 parapijiečiai. Amžina atilsį duok jo sielai, Viešpatie!

Aliaskoje pasižvalgius -

ALGIS KAUPAS

(Atkelta iš 2 psl.)

Ketvirtoji diena

Ankstyvi pusryčiai, nes mus vežė į Matanuska ledyną (už 105 mylių). Eskimų kalba "matanuska" yra murzina upė. Ji tokia dėl ledynų sunesto brudo. Pakelėj stabtelėjome išgerti geros cappuccino kavos, nes paprastai gaudavom tik silpną juodą vandenėlį. Nusipirkau ir keturis didelius obuolius, už kuriuos sumokėjau 5.60 dol. Girdėjau, kad Aliaskoj viskas brangu, bet nesitikėjau, jog mokėsiu dukart daugiau nei namuose Santa Monicoj.

Pats ledynas išpūdingas. Galėjom susipažinti su visa jo gyvasties eiga. Matėm, kaip jis tirpdamas traukiasi, kaip skyla, sustumia akmenis į krūvą. Kad nesylytumėm, ant padų turėjom užsimaukšlinti tokius tarsi metalinius dantis. Išskyla užtruko, bet ji buvo verta ir pastangų, ir laiko. Girdėjom, kad Anchorage lijo, bet šioj kalnų pusėj vos tik lašnojo. Vietiniai tam turi vardą - lietaus šešėlis.

Į vakarinę paskaitą nesusigundžiau eiti, nes, jei tik neįdomu, pradėdau snausti. O taip elgtis per paskaitą paprasčiausiai nemandagu. Betgi šį kartą apsirikau, nes Liuda sakė, kad paskaita buvo pati įdomiausia. Kalbetoja - vadovė alpinistų ekspedicijoms į McKinley kalną. Ji pasakojo apie pasitaikančius sunkumus, stoka oro ir Sibiro šaltį - visa tai patiria norintieji pasiekti kalno viršūnę. Nedaug norinčiųjų tą tikslą pasiekia. Gaila, kad turėjau pasitenkinti tik Liudos santrauka.

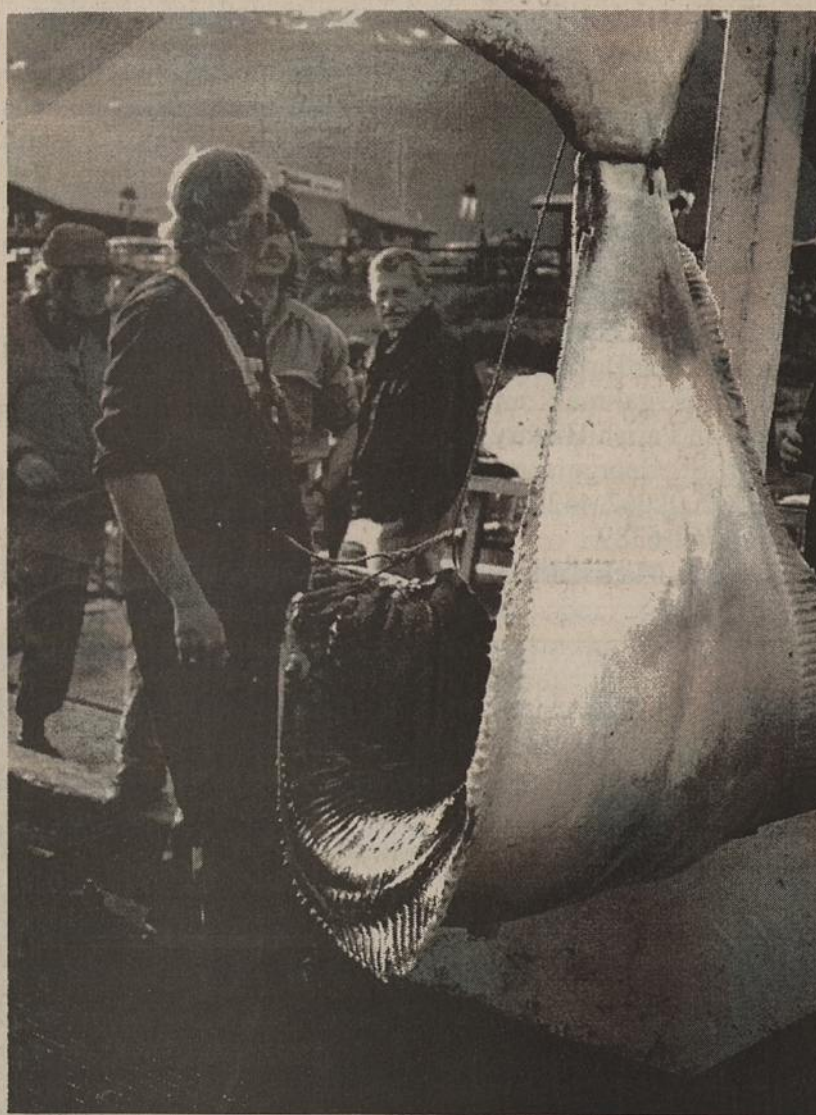
Penktoji diena

Lyja. Mes esame, sakytum, gerioj kalno pusėj, tad lietus pliekia iš esmės - tai ne jo šešėlis. Vaziavome apie 80 mylių, paskui laivu per ežerą iki Portage ledyno. Lietus ir vėjas labai trukdė,

LB Great Neck apylinkės valdyba kviečia savo narius dalyvauti visuotiniame **susirinkime**, kuris įvyks šeštadienį, balandžio 24 d., 3 val. popiet Vilgalių namuose - 36 Hicks Lane, Great Neck, NY. Tel. (516) 482-6684.

Prel. Antanas Rubšys balandžio 8 d. išskrido į Lietuvą, kur Vilniuje profesoriaus Pedagoginiame universitete ir Šv. Juozapo kunigų seminarijoje. Jis dėsto su Šv. Raštu susijusius įvairius kursus, religijos pedagogiką. Semestrines paskaitas taip suorganizuoją, kad privalomą kursą išaiškina per keturias savaites. Jis dalyvaus ir Vytauto Didžiojo universiteto 10 metų sukakties minėjime Kaune. Prelatas yra to universiteto garbės daktaras ir profesūros narys. Aplankys ir Telšių kunigų seminariją. Į New Yorką grįžta gegužės 28 d.

Tautos Fondo metinis narių susirinkimas įvyks šeštadienį, gegužės 8 d., Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Programoje: 9 val. ryto Lietuvių pranciškonų koplyčioje bus aukojamos Mišios Tautos Fondo rėmėjų intencija. Seks registracija. 10 val. ryto - susirinkimas. Pakvietimai su igaliojimo lapeliais siunčijami jau dabar. Jei esate Tautos Fondo narys ir pakvietimo negausite iki bal. 25 d., prašome pranešti Tautos Fondo raštinei: 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207; tel. (718) 277-0682. Metiniame susirinkime bus Tarybos, Valdybos ir Revizijos komisijos pranešimai; bus pristatyti ateities veiklos planai; diskutuojami Tautos Fondo įstatų pakeitimai ir kiti einamieji reikalai. Vyks 5 Tarybos narių rinkimai. Visi Tautos Fondo nariai kviečiami dalyvauti.

326 svarų "halibut" žuvis (rekordas - 440 svarų)

bet vis tiek bandžiau fotografuoti.

Nuo tolesnės išvykos į Byron ledyną atsisakiau ir likau turistų centre. Liuda pasiskolino mano švarką ir su labai sumažėjusia grupe vis dėlto nuėjo. Likęs mačiau gabalą ledo su ten gyvenančiom kirmėlėmis. Maždaug colio ilgumo kirmėlės gyvena ledynuose, kur temperatūra yra 0 C. Jos minta bakterijom ir augalų dulkelėm. Grįždami į bendrą sutvarkytą žuvų ūkyje. Prižiūrėtojas aiškino, kad ūkyje žuvų neaugina, tik padeda joms veistis. Kasmet ten priveisia apie 25 milijonus žuvų, jas išleidžia į pelkes ir upelius. Po gimimo ūkyje, išgyvena 80% lašišų, o gamtoje išlieka tik 10%.

Šeštoji diena

Dieną pradėjom iškyla į Exit ledyną. Lynoja, bet ne per smarčiai. Pats ledynas išpūdingas, bet, mano nuomone, per daug sutvarkytas. Jauties ne kaip gamtoj, bet kaip įremtam parke. Susmaigstyti užrašai rodo ledyno mažėjimą per kelis dešimtmečius. Saugumo sumetimais į patį viršų užkopti neleidžia.

Priešpiečiai (sumuštiniai) Seaward miestelio parke prie van-

dens. Tikrai gražu ir prilįgsta Norvegijos fiordams: snieguoti kalnai, įlanka ir šokinėjančios žuvys. Apvaikščiojau miestelį, uostą. Nuėjau į biblioteką pamatyti filmą apie patį didžiausią Amerikoj žemės drebėjimą 1964 m. Po jo visą miestelį reikėjo atstatyti, nes 50 pėdų aukščio Tsunami banga viską nuplovė, po to, kai žemė nuslydo 30 pėdų žemyn. Betgi tokie įvykiai reti, ir žmonės sau gyvena toliau, lyg niekur nieko.

Po vakariinės atšventės mokslo užbaigtuves. Vadovas Cassidy davė įdomių klausimų. Reikėjo pagalvoti, kokios reikšmės ledynai turėjo civilizacijai, žmonių evoliucijai. Atsakymas - tautų žlugimui ir tuo pačiu Romos žlugimui bei Lietuvos įkūrimui. Juk prieš 12,000 metų Puntukas buvo nešamas į dabartinę vietą. O dideli temperatūros skirtumai suteikė žmonėms progą būti produktyviais visuose klimatuose. Per užbaigtuves kartą visi išbėgom laukan, nes pranešė, kad McKinley kalnas išlindo iš po debesų. Tai labai retas įvykis. Aiškiai matėm snieguotą kalną, nors iki jo yra 200 mylių. Beje, kalnas yra 20,320 pėdų aukščio (6,194 metru).

(pabaiga kitame numeryje)

Kun. Petras Barkauskas, Šv. Andriejaus lietuvių parapijos Philadelphiajoje administratorius, dėkodamas "Darbininkui" už rodomą dėmesį parapijos 75-rių metų sukakties minėjimams, atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

A. a. kpt. Jono Klivečkos atminimui, žmona Malvina Klivečkienė atsiuntė 150 dol. čekį "Darbininko" paramai. Nuoširdžiai dėkojame už taip labai reikalingą finansinę pagalbą.

Dana Mitkienė, Los Angeles, CA, kaip kasmet, taip ir šiemet apmokėjo prenumeratą, atsiųsdama 100 dol. čekį. Nuoširdžiai dėkojame už dosnią paramą spaudai ir už gražų laišką.

Anne T. Baronas, Colonia, NJ, šiemet ir vėl, kaip įprasta, apmokėjo prenumeratą, atsiųsdama 100 dol. čekį. Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę dosnią paramą.

Išnuomojamas nedidelis kambarys moteriai. Skambinti dienos metu (718) 386-1635, vakare (718) 647-1396. Kviesti Elvyra.

SKELBIMAI

Tik 46 centai už minutę skambinant i Lietuvą; 9,9 cento - JAV; negi atsispirsite tokiam RSL/CYBERLINK pasiūlymui? Lietuvius aptarnauja nuo 1986 m. Nemokėsite nei mėnesinių, nei registracijos mokesčių. Jokio papildomo kodo. Teiraukitės lietuviškai nuo 5 iki 9 val. vak. tel. 708-386-0556. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk.)

Lietuviai, lauko priežiūros darbu (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, DC, ieško dviejų darbininkų, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokeskis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373. (sk.)

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, savarankiškai tvarkytis, lietuviškoje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasdėjimo seserų priežiūroje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT 06277. (sk.)

"Neringos" stovykla Marlboro, Vermont, ieško patyrusios šeimininkės dirbti stovykloje liepos ir rugpjūčio mėnesiais. Šeimininkas/ė turi turėti patirties ruošti didelius maisto kiekius (100 - 180 žmonių) ir turi turėti darbo leidimą Amerikoje. Prašoma skambinti Dana Grajauskaitė 617-923-45683. (sk.)

Ieškau vyresnio amžiaus moters prižiūrėti senutę ir gyventi šeimose. Skambinti (732) 237-0759. (sk.)

"LIETUVOS AIDAS" - Vilniuje leidžiamas patriotinės minties ir plačios informacijos dienraštis, siunčijamas oro paštu kas savaitę po 5 numerius voke, skaitytąją pasiekia per 3 dienas. Lietuvos paštui nuo 1998.06.01 jo siuntimo kaina pakėlus 43%, arba 40 dol. per metus, dabar "Lietuvos aidas" prenumerata JAV kainuoja: metams - 170 dol.; pusei metų - 90 dol.; ketvirčiui metų - 46 dol. Čekiai rašomi "Lietuvos aidas" vardu ir su adresu siunčiami "Lietuvos aidas" igaliotiniui JAV Broniui Juodeliui - 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514-2914, USA. Tel. 630 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo: Pranė Ažuolienė, Woodhaven, NY - 50 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

"VILTIES" siuntinių agentūra praneša, kad į Brooklyną "Vilties" atstovai atvyks š. m. balandžio 24 d., šeštadienį, ir nuo 12 iki 4 val. popiet priims siuntinius Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvs atstatose. Brooklynė mūsų atstovs - **Algis Jankauskas**, tel. (718) 849-2260. Susitarus paims siuntinius iš namų.

Atlantic Express corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims gegužės 1 d., šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų - tel. (914) 258-5133.

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru. Pinigai pervedami doleriais per 2 - 5 dienas.

TRANSPAK,
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629
tel. (773) 838-1050.

Dail. Juozo Bagdono

apžvalginė tapybos kūrinių

PARODA

įvyks š. m. balandžio 24-25 d.

Kultūros Židinio apatinėje salėje.

Parodoje bus kūrinių iš įvairių dailininko kūrybos periodų - realistinių iš Vokietijos ir Kolumbijos, Vilniaus architektūros ir dabartiniai abstraktai.

Velks šeštadienį, balandžio 24 d., 12 - 8 v. v.

sekmadienį nuo 12 val. iki 6 v. v.

Parodos atidarymas **šeštadienį, bal. 24 d., 6 v. v.**

Kalbės rašytojas **Paulius Jurkus**

Visus maloniai kviečia aplankyti parodą

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJOS
NY KLUBAS